

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. MEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 24 PENGÓ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM,

Debrecen, 1937 január 12 kedd

ÁRA: 10 FILLÉR.

Ujabb német-francia viszály

Veszedelemes úton

A tiszántúli egyházkerületi főjegyzői választás elvi kérdéséhez

Irtá: Kiss Ferenc nyag. egyetemi tanár, az Orle tb. elnöke,
az Országos Református Szeretetszövetség ügyv. igazgatója

Nagynevű volt püspökünk egyházkerületi gyakorlata az volt, hogy minden külső körülménytől eltekintve, a különböző állásokra az embereket úgy válogassa ki, amint őket az egyház szolgálatába bevonásra alkalmasnak és szükségesnek ítélte, azért nem tekintette senkinél előnynek, viszont hátránynak sem az illető politikai pártállását. Vezérségre állította a Nép elharcos főispánt, onna maga nem tartozott a párt-hoz s útát nyitott az ellenzék kiválóságainak, bár közéjük sem tartozott.

Azt nézte egyedül, hogy az illetőnek helye van az egyházkerületi tiszteletben s a közügy javát fogja látni munkájában állításának.

Most alig néhány hét alatt, a nagy vezér halála után ezzel a Baltazár-szellemnek bélyegzett irányítással szemben egy addig aktívra képtelen vagy bátoratlan kör, élén sajnos főgondnokunkkal egy homlokegyenest ellenkező gyakorlatot akar bevezetni, amikor a jelöltség kritériumává egészen más szempontokat, elsősorban a Nép-höz tartozást tűzi ki minősítésül. Az élre állítandó férfiak kiválasztásánál a közszempontjából már ez a szándék is káros, de

egyenest veszedelemessé fokozza a szándékot a mód, ahogy ezt kerestül vinni akarják.

Megdöbbentő példák egész sora bizonyítja, hogy főispáni, szolgabírói felhívások, utasítások ha nem egyenesen parancsok mennek ki a községi jegyzőkhöz, hogy hivatali állásuk teljes súlyával működjenek oda, miszerint az egyházkerületi főjegyzői választásnál a presbiterium szavazatát a Nép párt jelöltje kapja meg, tehát az egyházi autonómia félretaszításával, minden ildom, köteles tisztelet, a presbiternek szabad joggyakorlásának durva megsértésével

a politikai és közigazgatási hatóságok nyíltan betörnek az egyházi testületek jogkörébe

s teljesen illetéktelen szervek, mint ilyenek gyakorolnak sokszor kivédhetetlen nyomást az illetékes testületek szabad véleménynyilvánítására. Teszik ezt annyira kimé-

letlenül s felháborítóan, hogy katolikus vallású jegyzők avatkoznak be a presbiteriumok jogkörébe s a rendelkezésükre álló számtalan eszköz válogatás nélkül történő felhasználásával szállítják a szavazatokat a párt és közigazgatási hatóságok számára.

A »Baltazár-szellem«
ezt az eljárást tényleg egyházalkotmány ellenesnek

és az egyházi autonómia szempontjából megengedhetetlennek tartotta s soha sem gyakorolta, úgy, hogy huszonötévi ellenkező gyakorlat után ezt már anakronizmusnak gondoltuk, amikor im egyszerre ellentmondást nem tűrő hevességgel s türehtelen pretenzióval robban ki éppen a főgondnok úr kezdeményezésére ez az alkotmányellenes, lehetetlen akció s

veszélyeztetni egyházi életünk szabad működésének nagy értékeit.

Egyházszerepemet minden feltételevel s az egyházi belső béke felborulása miatti mélyes aggodalommal végzetes eltévelyedésnek kell minősítenem azt a szándékot, mely kisszerű személyi és pártpolitikai szempontok szolgálatáért kész feladni, sőt megsemmisíteni azt az elvet, hogy az egyházi élet irányításába illetéktelen tényezők és jogosulatlan szempontok beavatkozása az egyház önrendelkezési jogát sérti, veszélyeztetni és hatálytalannítja most csak magunk által alkalmazott eszközökkel, de példát mutatva s ezzel feljogosítást adva erre más felfogásnak, felekezeten s az egyház céljaival nem azonos célú hatalmasságoknak. Ezen önző rövidlátásnak már a kísérlete ellen minden egyháza önállóságát féltő egyháztagnak fel kell emelni szavát, mert ez többé már nem választási vagy kerületi ügy, hanem egyetemes egyházunk függetlenségét a legközvetlenebbül érintő elvi kérdés. Ebből a szempontból, min: egyik legrégebbi egyházi közmunkás

kötelességemnek érzem agg Toldiként ha roszdás fegyverekkel is, de az igazság kétélű pallosával az egyházi élet veszélyeztetési szabadságának védelmére a küzdőtéren megjelenni.

Egyetemes jelentőségű szempont-

nak tartom azt a nagy károsodást is, amely a gyülekezetek és az egyház önrendelkezési jogába való betörés folytán a lelkesi kar súlyát, vezetőszeretét, önálló elhatározási, sőt eszelekvési szabadságát, presbiteri elnöki tisztét közvetlenül érinti, veszélyeztetni és korlátozza. Valom, hogy a lelkes nem az egyház, még csak nem is a gyülekezet, de épp oly mélyesen meg vagyok győződve, hogy a lelkes személye, függetlensége, erkölcsi, hitte, egyedül az egyház dogmatikája s törvénykönyve által irányított működése a gyülekezetek lelki fejlődése szempontjából pótolhatatlan döntő tényező.

Ha a lelkeszt egy, az egyházon kívül álló tényező (főispántól fellele és lefele), különösképpen más felekezeti hivatalnok, akár felsőbb hatósági utasításra, akár privát diligenciából — e tekintetben különbség nincs — legsajátabb ügykörében: presbiteri elnöki minőségében korlátozza, leszavaztatja, ott lényeges egyházi szempontok szenvednek nagy sérelmet.

Könnyű hozzá képzelni, hogy a világi hatóságok képviselői, esetleg a lelkeszel a szokásos falusi rivalitás folytán rossz viszonyban élő jegyző a meggyőzendő presbiter előtt micsoda érveléssel él a lelkeszt illetően, hogy szed le róla mindent, tekintélyt, vezetői jogosultságot le egészen a keresztvízig s milyen elégtelen dörzsöli a kezét, mikor a vetélytársat sikerült a fórumon s a falu előtt legázolni. S ekkor a néhai miniszter az országos botrányra dagadt tiszazugi szomorú esemény láttán farizeus képpel kérde: hol voltak a papok, tí, a református papok? Akiket befolyásuktól, vezető szerepüktől a háttérbe adások és leszavaztatások révén éppen az állami és közigazgatási közegek igyekeznek egy-egy kis választás alkalmával megfosztani.

A »Baltazár-szellem«-nek a lelkesekre nézve egyik legértékesebb eredménye volt, hogy őket részint az Orle útján, részint más lehető-
sággal felszabadítva a falu és a vármegye urainak, valamint a politikai pártfőnököknek gyámködsé-
sá sokszor rendelkezése alól, vissza-
adta önmaguknak, amj magában is
önérzetnevelő s önállóságira képe-

sítő eszelekedet volt, az egyházi élet önjogúsága s illetéktelen befolyásoktól függetlenítése szempontjából pedig nagyjelentőségű eredmény: van-e lelkes, aki gyávaságból vagy ügynevezett tekintetéből, ami végeredményben szintén gyávaság, képes volna a maga jobb meggyőződését felelőlegesen vagy egy kegyes váveregetésért feláldozni s hozzájárulni annak a gyakorlatnak a kialakulásához, amely az egyház önrendelkezési jogát akarja megsemmisíteni a lelkipásztor természetesen vezetői elhivatásával együtt?

Amint a most folyó választási mozgalmat a pártpolitikai és közigazgatási hatóságok felhasználták az egyházi ügyekbe való beavatkozásra, épp úgy, sőt sokkal erőteljesebben ragadják meg a lelkesek és a presbiteriumok az alkalmat arra, hogy

a maguk részéről teljes egyhangúsággal utasítsák vissza a jogtalan beavatkozást

s védjék meg az egyház és presbiteriumok önálló intézkedési jogát minden külső befolyásolástól, még inkább az erőszakoskodásoktól: ahol pedig a vett hírek szerint ilyenek érvényesülni akarnak az egyházi önkormányzat védelmében, hivatali hatalommal való viszályzás címén a pártatlan bíróságnál tegyenek feljelentést, egyben terjesszenek elő a fokozatos egyházi hatóságoknál a beavatkozás miatti vallássérelmi panaszt.

A helyzet nagyon komoly s épp ily komoly vele foglalkozást igényel. Ha az illetéktelen pártpolitikai s közigazgatási szerveknek az első betörési kísérlete sikerül, a folytatás úgy az ő, mint esetleg még illetéktelenebb tényezők részéről nem fog elmaradni, ami hihetetlen romlásba viszi egyházi önkormányzatunkat s vele minden más egyházi értékeinket.

Az eddig el sem képzelt s választásainknál legalább huszonöt év óta ismeretlen támadással szemben az egyházépítő Nehémiással s az ő munkája jogán az ostromlott s itt-ott már romladozó falakra hívok minden egyházat szerető testvéreimet, elsősorban a vezérségre elhivatottakat, lelkipásztor társaimat, hogy

híven öseink haláltmegvető bátorságához, verjék vissza a falbontókat az első rohammal.

A maga érdekéről az illetéktelen vagy gyámoltalan ember lemondhat, de a jövőt kockára tenni lélekbevigó felelőssége tudatában nem engedí a bátor. Hiszem, hogy Baltazár által egy negyed századon át eredményesen védelmezett önrendelkezési jogunknak a ma élő lelkesi generáció árulója sosem lesz

s nem akad magyar református lelkész, aki ilyen úton megnyilvánuló bizalomra reflektál. A tisztántúli egyházkerület belső békéje, melyet a mostani püspökválasztásnál a presbiteriumok meg tudtak

őrizni, olyan érték és követelmény, melyért érdemes gerincesnek lenni, ami az adott esetben egyházhűséget és egyházzédelmet jelent. Gal. 5. 1.

Eckhardt Tibor két beszéde Szombathelyen

Ujabb támadást intézett a belügyminiszter ellen

Szombathely, jan. 11. Vasárnap zajlott le Szombathelyen Eckhardt Tibor költői előadása, amelyet a helyi NEP elnök sok vihart kelteztet állásfoglalása egyszerre a politikai világ érdeklődésének központjába állított. Eckhardt előadásában a pározkörnyéki békeszerződésekből indult ki és megállapította, hogy a háború után a Dunavölgyének rendezése nem az igazság elvi alapjára épül.

TITULESCU SZEMÉLYES MŰVE:

— Ma már tisztában vagyunk azzal, — folytatja, — hogy mit jelent a Dunamedence, mint fogyasztó terület és tisztában van a világ azzal is, hogy Európa békéje csak addig van biztosítva, amíg sem a pángermán, sem az orosz erők a Dunavölgyében túlsúlyra nem tudnak jutni.

TELJESEN OSZTOM BETHLEN ÁLLÁSPONTJÁT.

— En teljeseen osztom Bethlen István gróf karácsonyi nagy cikkében foglaltakat, amelyben felhívta az európai közvélemény figyelmét a Romániában folyó magyar írásra.

A magyarságnak ezt a folyamatot nem szabad tovább tétlenül néznie.

(Viharos éljenzés). Több, mint két évvel ezelőtt magam tettem szavát Genfben a romániai magyar kisebbség üdörösét. Azóta az a helyzet nem javult, hanem súlyosan romlott. Ez a helyzet

Titulescu személyes aklójának az eredménye.

Az erdélyi magyarság sorsa hasonló az Alcuzar várát védő hősök sorsához. Az erdélyi hegyekben lévő kis házakak magyar testvéreink emberfeletti hősi harcot vívnak, hogy a magyarságnak megmentsék mindazt, ami még egyáltalában megmenthető.

Azt üzenem Titulescu urnak és mindazoknak, akik a magyarság terrorizálásában résztvesznek: vigyázzanak, mert az ilyen eljárás indulókat ébreszt fel az emberek lelkeiben és a történelem keréke forgandó.

— A Dunavölgy problémáit csak két tényező oldhatja meg és ez a békeség és az igazság. Ma, amikor már diktatúráról és megaláztatásról nem lehet többé szó, már lehet kompromisszumokról beszélni, mert ha nem lehet diktálni, akkor egyezkedni kell.

A DIKTATURA KÖRÜLI HARC ELDÖLT, DE MEG NINCS BEFEJEZVE.

Nagy tapsal köszönte meg az egybe gyűlt közönség Eckhardt Tibor előadását.

Délben a Sabaria nagytermében 500 területes bankettel rendeztek Eckhardt Tibor tiszteletére, aki a pohárköszöntőkre adott válaszában

feltekintett a belpolitikai helyzetet és újabb támadást intézett Kozma Miklós belügyminiszter ellen.

Ha a magyar belpolitikai helyzet nyugodt keretben, — mondotta Eckhardt, — azt nem a mondva csinált

nemzeti egységben, hanem

a független emberek nagy nemzet összefogásában kell megtalálnom.

(Élénk helyesítés). Az elmúlt két-három esztendő küzdelmeinek lényege az volt, hogy az egyik oldalon az alkormány és a törvényesség, a másik oldalon pedig a parancsuralmi képviselői foglaltak helyet. A harc ezek közt folyt két-három esztendőn keresztül, néha burkoltan, néha egészen nyíltan. Ez a harc már eldőlt, de meg nincs befejezve. Még folynak bizonyos útszétvárosok. Egy ilyen útszétváros folyt le az elmúlt héten Szombathely városában. Erről szereznek nagyon nyíltan beszélni. Mi volt az értelme enne a harcnak és mi az értelme még ma is, az, hogy a magyar léleknek idegen a diktatura.

Az elmúlt parancsuralmi kísérletekkel szemben a nemzetnek minden lelke, értelme, józan, független és tisztességes eleme határozottan állást foglalt. Ne hivatkozzék senki Magyarországon külföldi példákra, mert ami Németországban és Olaszországban történt az a kényszer halála alatt következett be, a bolsevista mély krízisára. Nagyon helyesen mondotta Darányi miniszterelnök úr, hogy másodszer döntött a nemzet 1919-ben, amikor a szovjeldiktatúrát lerázta. Hozzá kell azonban tennem,

harmadszor is döntött a nemzet, amikor az elmúlt parancsuralmi kísérletekkel szemben is határozottan állást foglalt.

DARÁNYI ÉS KOZMA.

— Ha szemben állottam és szemben fogok állni Kozma Miklós belügyminiszter ural, azt azért teszem, mert ő a diktatórikus kísérletezések során nem a diktatúrával szemben foglalt állást, hanem mint konkurrens jelentkezett Marton Bélával szemben. Itt nem személyi kérdéssről van most szó. Nekem Kozma Miklós sokkal régebbi és jobb barátom, mint Darányi Kálmán. Nem is barátságáról van itt szó. Itt egy nagy elvről van szó, arról hogy az ezeréves nagy és szabad nemzet itt a Duna—Tisza völgyében a maga vezetőszerepét csak addig tarthatja fent, amíg a szabad élet jegyében tudja a saját polgárait és az idegen fajú népeket is egy civilizált, kulturált állam keretében együvé tartani. Arról van szó, hogy szakítsunk-e ezzel a rendszerrel? Nekem

Darányi és Kozma között kellett választanom, amikor Gömbös súlyos betegsége során a politikai jövőre kellett gondolni

s akkor azt láttam, hogy Darányi a korrekt, alkotmányos, törvényes és szabad fejlődés álláspontján áll, ezzel szemben Kozma Miklós felelős mindazért, ami 1935-ben a választások alkalmával történt. Amikor Gömbös miniszterelnök már mint nagy beteg be sem avatkozott a politikai ügyek vitelébe, Kozma Miklós miniszterelnöki ambícióval a magyar közéletben magának szerepet kívánt biztosítani. Ezt nem az alkotmányosság és nem a törvényesség, hanem

a diktatura és törvénytörés jegyében.

végezte. Amikor Gömbös Gyula halálát ágyán feküdt, Kozma Miklós úgy készült a miniszterelnökségre, hogy gyűléstilalmi rendeletet hozsajtott ki és a kisgazdapártot, mint a bolsevizmus szállásainálját iparkodott beállítani. Ha Kozma belügyminiszter úr azt akarja, hogy vele szemben állásfoglalás a mi részünkről ne történjék, annak egy módja van...

— Lemondani! Lemondani! — hangzottak a közbevetések.

— Hát kérem, — folytatta Eckhardt — ebbe én magam is bele egyezem! De addig is, amíg a lemondás bekövetkezik és a belügyminiszter nem akarja azt, hogy a mi pártunk részéről vele szemben állásfoglalás történjék, akkor

mondjon le arról, hogy irányában ott, ahol a mi pártunk tagjai is jelen vannak, személyes bizalom nyilváníttassék.

Távol áll tőlem minden hajsza vagy embervadászat és nem kívánjuk, hogy bármiféle incidens zavarja meg a közélet nyugalmát. Ha ilyen incidensek mégis adódnak, azt nem személyi elintézők szűlik,

hanem szűlik az országos aggodalom. Azt látjuk, hogy a legalkalmatlanabb

személyekre vannak bízva olyan érdekek, amelyeknek kiszolgálására ezek a személyek teljesen képtelenek. A miniszteri állás közjogi állás és

a közjogi való tudatlanság, a közjogi iránt érzéketlenség nem kvalifikálja a miniszteri állásra.

— Darányi miniszterelnök úrjába egy fűszálát sem akarunk tenni. Szépüljünk, hogy a miniszterelnök feladatának elvégzésére olyan kormányval és olyan garnitúrával lépünk fel, amely a siker garanciáját nem minden tekintetben hordja magában. Ha a belügyminiszter velünk jóban akar lenni akkor csak egyet kérünk tőle: legyen lojális saját miniszterelnökével szemben.

— Ne kívánjon magának külön bizalmi nyilatkozatot, ne csináljon magának extraworsót, legyen olyan lojális Darányival szemben, mint amilyen lojális Darányi a miniszterével szemben és az ellenzékkel szemben. Akkor mindjárt nem lesz baj.

Eckhardt Tibor felszólalását viharos tapsal és éljenzéssel fogadta a bankett közönsége és sokan kísérték ki a kisgazdapárt elnökét és kíséretét a vasútállomásra, ahonnan délután indultak vissza Budapestre.

A debreceni Székely Társaság üdvözli Bethlen Istvánt és sürgeti az erdélyi és székely egyesületek kongresszusának összehívását

A Debreceni Székely Társaság vasárnap tartotta évi közgyűlését, amelyen a helyi társaság tagjain kívül nagy számban vettek részt a nyíregyházi, mezőtúri, bősörményi és mátészalkai fiokok tagjai is. Különösen népes küldöttséggel képviseltette magát a nyíregyházi fiokszervezet. A megjelent előkészségek sorában ott voltak dr. Tankó Béla egyetemi rektor, dr. Oláh Lajos, a tábla elnöke, vitész Vincez András tábornok, dr. Erdős Károly teológiai kari dékán, dr. R. Kiss István, dr. Pap Károly, dr. Révész Imre, dr. Kovács Andor, dr. Jeney Endre és dr. Gyulay Zoltán egyetemi tanárok, valamint a debreceni kulturális, katonai és társadalmi élet számos előkészsége.

Dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a debreceni Székely Társaság elnöke mondott magasan szárnyaló megnyitó beszédet. Beszéde elején ismertette az erdélyi magyarság szomorú életét s azt az igazságtalan bánásmódot, amelyben véreinknek a hatóságok erőszakos cselekedetei miatt részük van. Az elrománosítás válogatás nélküli eszközökkel dolgozik, mítsen törőbe a trianoni gyászos békődiktátum rendelkezéseivel. Ezután hálás szavakkal emlékezett meg Mussolini olasz miniszterelnök milánói beszédéről s annak nyomában az európai sajtóban keletkezett visszhangról. E beszéd és visszhangja óta a román hatóságok s a román sajtó antirevizionista törekvése még élesebben ütözködik ki, azonban ezek a támadások az egész európai sajtóban nagy meglepetést és visszhangot váltottak ki, amelynek nyomán a román kormány maga is jónak látta a két legvéresebb szájú román lapot beállítani. A román sajtókampány nekünk is épp úgy fáj, mint a szakított testvéreinknek, de ezektől sem az Erdélyben élő magyar testvéreink, sem mi nem fogunk megijedni. Végül dr. Darkó Jenő elnök bejelentette, hogy azt a tudományos kiadványsorozatot, amelyben a román tudó-

mányos köröknek a külföldön elnyűtt forgalomba hozott ferdtésű ügyeink megóvása, már ez a folyamat megindítja a társaság.

A nagy tapsal fogadott elnöki megnyitó után a főtittkari jelentés hangzott el. A jelentés kiemeli a vidéki fiokok megalakulását, Hajdú bősörményben, Nyíregyházán Mezőtúron és Mátészalkán a debreceni Székely Társaságnak fiokszervezetei alakultak, sőt kialakulóban van újabb a bihari szervezet is. A szervezeteknek eddigi összes lét száma 601.

A pénztári jelentés felolvasása után dr. R. Kiss István előterjesztette a választmány határozati javaslatát, amelyben az erdélyi magyar és székely egyesületek második országos kongresszusának összehívását sürgetik. A választmány indítványát Thuróczy István azzal a javaslattal egészítette ki, hogy ez az indítvány közöltessék gróf Bethlen Istvánnal, egyúttal üdvözölje a közgyűlés a sajtóban legutóbb megjelent cikkeit, amelyekben az erdélyi magyarság érdekében erősebb fellépést sürget. A közgyűlés mindkét indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadta el.

Dr. Szondy György főgimnáziumi tanár tartott ezután szép előadást az egyik legnagyob' székelyről, Orbán Balázsról, aki egyéb hazafias munkássága mellett megírta a Székelyföld ma is egyetlen kimerítő föld- és néprajzi leírását. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Papszász Stefi magyar nótákat adott elő nagy sikerrel. Góspár Gyula egyik székely tírávú és székely ízi novelláját olvasta fel. A magasnívójú előadást, amelynek minden szavából kitűnt, hogy szerzője éles szemmel figyelte meg az erdélyi táj szépségét és a székely ember lelki világát, a közönség nagy tetszéssel és hosszantartó lelkes tapsal honorálta.

A közgyűlés után 250 területes vacsora volt, amelynek során dr.

Darkó Jenő üdvözölte az ország különböző részeiből a közgyűlésre Debrecenbe érkezett vendégeket és a közgyűlés szereplőit és előadóit. vacsora után az Arany Bika füveg Poharát a szenvedő erdélyi magyarok gyarság jobb jövőjére ültette. A és Boesckay termében tánc volt.

Franciaország flottatüntetését javasolt a marokkói partvidéken

Bonyolódik a spanyol-marokkói ügy. — A német lapok szerint a franciák katonai beavatkozást akarnak előkészíteni Marokkóban. — Hitler kijelentette, hogy Németország nem szándékozott megsérteni a spanyol gyarmatok területi integritását.

London, január 11. A Reuter iroda diplomáciai levelezője szerint az angol értesülések arra mutatnak, hogy bizonyos kisebb méretű megerősítési munkálatok folytak Ceutában német műszaki tanácsadók segítségével, de ezek a munkák nem terjednek túl a város határára. Az Ewening Standard szerint Londonban azt hiszik, hogy ha német műszaki szakemberek csak mint tanácsadók működnek, akkor ez nem tekinthető a Spanyolországgal kötött nemzetközi szerződés megszegésének. Az Ewening News szerint Franciaország azt javasolta, hogy az angol és francia tengeri haderők egy-egy hadihajója közös flottatüntetés hajtsaon végre a marokkói partvidéken. Az angol kormány még csak nem is felelt erre a javaslatra és nem szándékszik ilyen tüntetésben résztvenni.

Berlin, január 11. A Berliner Lokalanzeiger összefoglalóan felsorolja azokat az okokat, amelyek a francia sajtó egyrészt Németország elleni rágalomhadjáratra bírta. A francia akció mögött ezek szerint a következők állnak:

1. A francia vezérkar kísérlete, hogy Spanyolország gyengeségét kihasználja és hogy megvalósítsa az északnyugatafrikai spanyol birtokok átvételére irányuló régi tervét. 2. A párisi népfrent kormányának az a szándéka, hogy Spanyolország megtagadásaival Franco tábornokot bázisában támadja meg. Mint ismeretes, a nemzeti mozgalom katonailag Marokkóból indult ki. 3. A francia népfrent kormányának az a akarata, hogy Spanyolországban mind nagyobb szorongatottságba kerülő vörös vezetőket felmentő támadással segítsék és a spanyol polgárháborúra

irányuló nemzetközi fáradozókat rosszindulatúlag megütsítsák.

Berlin, január 11. A diplomáciai testület újévi fogadása során Hitler kancellár biztosította Francois Ponceet francia nagykövetet, hogy Németország nem szándékszik és sohasem szándékozott bármilyen tekintetben megsérteni Spanyolország, vagy a spanyol csarmatok területi integritását. A francia nagykövet kormányában neében biztosította Hitler kancellárt arról, hogy teljes mértékben tiszteletben tartja Spanyolország területi integritását és Marokkóra vonatkozó egyezményeket.

London, január 11. Spanyol-Marokkóból érkező hírek nem erősítik meg, hogy oda német csapatok érkeztek volna, vagy hogy ott egyáltalán német csapatok lennének. Londonban ma kijelentették, hogy német önkéntesek nincsenek Marokkóban.

Kenyeres-Kaufmann nagy okirathamisítási bünperének tárgyalása

Bonyodalma a személyazonosság körül. A tanuk terhelő vallomása.

Budapest, január 11. Kenyeres Kaufmann Miklós volt Nép képviselő bünperének tárgyalását múltán kezdte meg a budapesti büntetőtörvényszék. Bajesy Zsilinszky Endre, aki Kenyeres-Kaufmannt leplezte, nem jelent meg, csak ügyvédje, Gyimesi Béla dr, aki a teljességgel tette.

Kaufmann Mózes Jakab és társa ügyében nyitotta meg a tárgyalást az elnök, Kaufmann Lajos nem jelent meg, vele szemben az eljárást elkülönítették. Kenyeres-Kaufmann személyadainak felvélekor kijelenti, hogy ő Miklós, apja neve Kenyeres Miklós, anyja Veress Róza, Aknasuhaton született, evangélikus vallású, bányavállalkozó. Kérte ügyvédje útján a zárt tárgyalás elrendelését, de a bíróság ezt az indítványt elutasította. Az elnök ezután ismertette, hogy a belügyminiszter adott engedélyt a vádlottnak a Kenyeres név használatára, ezzel szemben ő azt állítja, hogy Kenyeresnek született.

A vád Kaufmann Kenyeres Mózes Jakab izr. vallású volt országgyűlési képviselő ellen az, hogy 12 rendbeli okirathamisítást követett el. A vád szerint házassági anyakönyvj kivonatába, továbbá a választói névjegyzékbe, a képviselői ajánlasi ívekbe és a képviselővé történt megválasztásáról szóló jegyzőkönyvbe valótlan adatokat vezetett be. Ezenkívül az ügyész két rendbeli csalás büntetésével is vádolja.

Kenyeres-Kaufmann tagadta bünösségét, azzal védekezett, hogy az első okirat nem az ő bemondása alapján készült, a többi pedig arról állították ki. A választói ívekre azt jegyezte meg, hogy a választással kapcsolatos büncselekmények amnesztia alá esnek,

de ő erre nem reflektál, csak szükségesnek tartja leszögezni ezt.

Az elnök kérdésére kijelentette, hogy anyjáról csak zárt ajtók mögött hajlandó beszélni. Tudomása szerint szülei törvényes házasságban éltek és így adták őt át nevelőszüleinek, Kaufmann Náthán béti rabbinak és feleségének. Halványan emlékszik arra, hogy az izr. rituális műtéten valamilyen módon keresztül eshetett. Tagadja, hogy atyja Kaufmann Náthán lett volna és ő a Kaufmann Mózes lenne. Tagadta, hogy mérnöknek címezte volna magát. Nem akart vallani nevelőszüleinek gyermekeiről, fivérééről, Kaufmann Lajosról, sem azt, hogy melyik külföldi egyetemre járt.

Tagadta, hogy Borbas Gáspár előtt szénkormánybiztoság vezetőjének és főmérnöknek adta volna ki magát, mikor a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetével összeköttetésbe került. Előadása szerint díjazást kapott a szövetkezet részére való szénbeszerzésre. Luenger Camillo szénágykereskedő terhére elkövetett csalás vádját is tagadta.

Az ügyész ezután okiratokat esatolt be arról, hogy Kaufmann

az édesanyját Kaban néven szerepeltette, hogy Bártfalván rituális megmetéltették, majd a tanuk kihallgatására került sor.

Capp Gusztáv 70 éves ny. tábornok előadta, hogy ő szénelosztásra kapott megbízást a kormánytól. Maga mellé vette titkárnak Ke-

Darányi miniszterelnök hazaérkezett

Budapest, jan. 11. Darányi miniszterelnök, aki szabadságidejét külföldön töltötte, hétfőn este visszaérkezett a fővárosba. Ugyan csak hétfőn este érkezett vissza Budapestre a kultuszminiszter is.

Darányi miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette megérkezése alkalmából:

— Nagyon jól éreztem magam Badenben és most ujult erővel látok hozzá a reám váró munkához és a feladatok megoldásához. Hivatalomat már kedden reggel elfoglalom. Természetesen jelentkezni fogok kihallgatáson a Kormányzó urnál. Pénteken minisztertanácsot tartunk, amelyen valamennyi időszerű politikai és időszervi kérdést megbeszélünk. A kormány felkészülve várja a január 26-án összeülő képviselőházat. Az a kérdés, hogy a jövőben az ülések délelőt, vagy délután lesznek-e, még nem dönt el. En ebből nem esinállok pártkérdést. A

Hentesegéd
felvétetnek a
VIDONI
szalámigyárba.

nyerest, aki azután szénvállalata műszaki tanácsosa lett. Dr Borbas Gáspár a Köztisztviselők Szövetkezetének volt igazgatója előadta, hogy rossz szemet szállított Kenyeres, aki főmérnöknek adta ki magát. Ennek ellenére közbenjárásért kétezer pengő értékű arat kapott. Előadta, hogy a tampa képviselőválasztás alkalmából közölte Bajesy-Zsilinszkyvel, hogy Kenyeres, — mint később megtudta — Kaufmann-Kenyeres, a Luenger-féle csalásra vonatkozólag szemébe mondta a tanu a vádlottnak, hogy ezer pengőt felvett és vállalta, hogy a Komáromban levő két uszályt feloldja a végrehajtástól. Kaufmann ezt tagadta.

Borsai Miklós részvénytársasági igazgató tanuvallomásában elmondotta, hogy Kenyeres-Kaufmann olyan kijelentést tett előtte, hogy ő a jövő embere, ő intézi majd a szénügyeket, rendet csinál a szénkormánybiztoságon, nem türi tovább a zsidó virtsaftot. Borbas útján ezer pengőt küldött Kenyeres Kaufmannak egy szénbehozatali ügyének kedvező elintézésé végett, de az engedélyt nem kapta meg. Nem kívánja megbüntetését.

A tárgyalást január 20-án folytatják.

képviselőház összeülése előtt a Nép értekezletet fog tartani. Közölte még a miniszterelnök, hogy néhány napon belül megtörténik az új sajtófőnök kinevezése.

JAPAN TERRORISTÁK A NAGY VÁROSOK FELGYÚJTÁSÁRA KESZÜLNEK

Tokió, január 11. A cenzura eddig nem engedte meg, hogy a sajtó foglalkozzék azzal a terrorista összeesküvéssel, amelyben 350 ember vett részt. Most, hogy a tilalmat hatályon kívül helyezték, a lapok megírják, hogy a terroristák szövetséget szerveztek meg a fiatal gazdák között. A szövetség fegyveres felkelést készített elő és az volt a célja, hogy az egész országban anarchista községeket létesítsen és megszüntesse a nagy városokat, amelyeket egyszerűen felgyújtottak volna. A szervezet az új törvénnyel kapcsolatos törvény megsértésével vádolják. A vezetők között több író is szerepel.

— Nehéz székülésben szenvedők. — különösen akiknek fájdalmas végtagbajok — mint aranyér, repedés, eüésés, polipus, sipoly szükület — teszik az életet lehetetlenné, igaznak reggel és este negyed pohár természetes Ferenc József keserűvizet

Jöjjen és nezze meg minden idők legnagyobb TARZAN filmjét: a

„Tarzan fogságá-t

LÁTNI FOGJA: a vadállatok ezreit ősi, vad környezetükben!
LÁTNI FOGJA: a harcok Gaboni törzs életét, erkölcsét!
LÁTNI FOGJA: Tarzan élet-halálharcát az alligátorokkal!
LÁTNI FOGJA: a bosszúálló elefántesorda mindent letipró vágatását! — és számtalan más

izgalmas jelenetet ma is

a Hungaria filmszínházban
Műadások: 5, 7, 9 órakor.

Ki a konkolyhínió

Maklár püspök és Vásáry István debreceni ref. főgondnok nyilatkozata az egyházkerületi főjegyzői állás betöltése körüli mozgalmakról

A „Debreceni Ujság-Hajdúföld” vasárnapi számában „Konkolyhínió az egyházban” címen egy olyan cikk jelent meg, melynek állításai a tényekkel teljesen szembenállóak. Mi magunk sohasem avatkoztunk egyházi ügyekbe, nem avatkoztunk most az egyházkerületi főjegyzői állás betöltésébe sem, lévén ez az arra hivatott tényező feladata, de igenis a megnyilvánult tiltakozásoknak helyet adtunk az ellen a törekvések ellen, hogy közigazgatási hatóságok és politikai tényezők beleavatkozzanak az egyház belső ügyeibe. Etekintetben nem vagyunk egyedül, a tiszántúli református egyházi élet kitünőségei ugyanezt az álláspontot hangoztatják, mint ahogy ezt teszi Kiss Ferenc, az ORLE tb. elnöke éppen lapunk mai számának vezetőhelyén közölt irásában.

A Debreceni Ujság-Hajdúföld cikkének egyéb állításaival szemben viszont megszólaltatjuk az arra leghivatottabb tényezőket, Maklár Károly püspököt és dr. Vásáry István debreceni főgondnokot.

Maklár püspök nyilatkozata

A püspök urhoz a következő kérdést intéztük:

— Van-e Méltóságodnak a presbiteriumi határozatot és az azt kísérő körülményeket illetőleg tudomása arról, hogy a határozatban s annak létrejötte és publikálása körüli körülményekben valami szabálytalanság, vagy kifogás alá eső dolog történt volna?

Maklár Károly püspök a kérdésre a következő választ adta:

— Én magam nem voltam jelen a presbiteriumi itt említett határozatának meghozatalánál. A „Hínió”-kán teküdtem. Egyéni tudomásom szerint szabálytalanság nem történt, mert ha történt volna, akkor meg is fellebbezték volna azt a határozatot.

— Méltóztassék megengedni, — kértük, — hogy még egy kérdést tehetessünk:

A debreceni református egyház presbiteriumának az a határozata, mellyel az egyház szavazatait Kolozsváry Kiss László egyházkerületi jegyzőre adta és a szavazás eredményének a többi presbiteriumokkal való közlését rendelte el, ellentétben áll-e Méltóságod álláspontjával, úgy tüntethető-e fel, mintha ebben a kérdésben Méltóságod és a presbiterium között nem lett volna meg a kívánatos és szükséges harmonia?

Maklár Károly püspök erre a kérdésre a következőkben volt szíves válaszolni:

— Báró Vay László egyházkerületi főgondnok ural kiadtunk egy ajánlást, miután meghallgattuk az esperesek és gondnokok véleményét. Erre nekünk az egyházi tör-

vény módot és lehetőséget adott.

(Meg kell itt közbevetőleg jegeznünk, hogy a püspök által említett vélemény úgy szólt, hogy az esperesek közül ketten, Gönczy Bélát, a többi valamennyi Kolozsváry Kiss Lászlót, a gondnokok közül csak néhányan ajánlották Uray Sándort főjegyzőnek.)

— Hogy egyik és másik presbiterium — folytatta a püspök — az egyházkerületi elnökség ajánlásától eltérőleg másra, vagy másokra adja le szavazatát, ez az egyházkerület autonóm joga, abba az egyházkerület elnöksége soha bele nem avatkozott és nem is kíván beleavatkozni. Amiatt, hogy a debreceni református egyház presbiteriuma nem az egyházkerületi elnökség által ajánlatra adta le szavazatát, ez a körülmény meg semmiképpen sem zavarta meg a köztem és a debreceni presbiterium közötti összhangot, mert ez tisztára a presbiterium autonóm joga, amit gyakorolt és ebből folyólag egyáltalában nem támadt ellentét köztem és a presbiterium között. Arról nem tehetek, hogy a presbiterium úgy határozott, amint történt. **Határozatának minden körülmények között alávetem magam, de ebből egyáltalán nincs kázus. Azt az értesítést, amelyet a debreceni egyház presbiteriuma szétküldött a többi egyházakhoz, mint az egyházkerületi elnökségnek, aláírtam azért, mert minden presbiteri határozatot az egyházkerület elnöksége: a lelkészelnök és a főgondnok köteles aláírni.**

Dr. Vásáry István nyilatkozata

Dr. Vásáry István ny. polgármester, egyházi főgondnok fenti kérdésekre a következőket volt szíves kijelenteni:

— A presbiterium ama határozata, amellyel az egyházkerület szavazatait a lelkészi főjegyzői állásra Kolozsváry Kiss Lászlóra adta le, teljes szabályszerűséggel hozatott meg. Ellene a törvényes formák meg nem tartása miatt, megállapításom szerint senki semmitéle kifogással nem élhet. Nem lehet a határozat ellen azon a címen sem senkinek semmiféle észrevétele, hogy egyik vagy másik jelölt érdekében olyan lépések történtek volna, amelyek bárki részéről joggal kifogás alá vehetők lennének. A legteljesebb mértékben módjában volt a presbiterium minden tagjának teljes szabadsággal dönteni, kire adja szavazatát. Így előre nem tudom, hogy a névtelen cikkíró milyen szempontból

gondolhatja, hogy elitellő nyilatkozattal kísérhetné a presbiterium határozatát. Ha netalán a szóbanforgó napilapban megjelent és állítólag egy „nyugalmozott lelkipásztor” által nyilvános vélemény alapján arra gondolna, hogy a szavazás titkossága sérelmet szenvedett azzal, hogy a presbiterium a maga határozatát a tiszántúli egyházkerület többi presbiteriumainak megküldötte, ki kell jelentenem, hogy ez a felfogás téves alapon áll. A presbiterium tagjai maguk szavaznak titkosan, de a szavazás eredményét a presbiterium ülésén nyilvánosan ki kell hirdetni. S minthogy a presbiterium ülései nyilvánosak, a szavazás eredményét ott mindjárt meg tudhatja a nyilvánosság. Azzal tehát, hogy a nyilvánosan kihirdetett szavazási eredmény más egyházkerület presbiteriumaival közöltetett, csak a vonatkozó szabá-

lyok nem ismerése következtében lehet azt állítani, hogy a szavazás titkossága sérelmet szenvedett. Azt megállapítom, hogy a presbiterium tagjai szavazatainak leadásánál a titkosság követelménye a legteljesebb mértékben biztosítva volt.

Dr. Vásáry István főgondnok másik kérdésünkre így nyilatkozott:

— Tudomásom van arról, hogy a legutóbbi egyházkerületi közgyűlést megelőzőleg az esperesek és egyházkerületi gondnokok értekezletén az egyházkerületi lelkészi főjegyzői állás betöltésének kérdése tárgyalás anyagát képezte. Én magam ezen az értekezleten nem vettem részt, bár a generális konvent határozata értelmében a debreceni református egyház főgondnoka az egyházkerületnek ugyanolyan tagja, mint az egyházkerületi gondnokok, ez a debreceni ref. egyház szervezeti szabályzatában is bennefoglaltatik, amelyet az egyházkerületi közgyűlés erősített meg.

— Tudomásom van arról, hogy ezen az értekezleten bizonyos kérdésben a jelenlevők kisebbik és nagyobbik része között elég erős ellentét volt és az egyik rész magatartását illetőleg az egyházkerületi közgyűlés második napján felszólalás is hangzott el, utalván arra, hogy az egyház életébe az egyházi törvények szerint jogosított tényezőknél kívül más ténye-

zők törvénytelen be nem avatkozhatnak.

— Meg vagyok róla győződve, hogy a püspök ur véleményével nem volna összeegyeztethető egyházi ügyekben az egyházon kívüli tényezők bármilyen közreműködése. Eppen azért nem is tartanám megengedhetőnek, ha az egyházi életben történő események különösen az egyházi életben nagyobb fontosságú események olyan színezet mellett következhetnének, amelyek azt a látszatot kelthetnék, hogy a kérdés megoldása, elintézése, eldöntése körül a püspökkel kellő egyetértés, harmonikus egység hiányos volna.

— Amióta az egyházkerület tagjainak bizalmából az egyházkerület főgondnoki tisztét viselőm minden egyes lényeges kérdésnél igyekeztem alkalmazkodni a püspök álláspontjához. Mindaddig, amíg ezt a tisztséget viselem, ettől az elvi állásponttól nem fogok eltérni, csak ha az a megdönthetően meggyőződésem alakul ki, hogy egyházam érdekét csak akkor szolgálom lelkiismeretem megnyugvása mellett, ha a püspökével ellentétes meggyőződésemet változtatlanul fenntartom. Erre eddig nem volt eset és remélhetőleg nem lesz a jövőben sem.

— Így a presbiterium kérdéses határozatának meghozatalánál sem helyezkedtem szembe ezzel a most ismertetett elvi álláspontommal s legjobb lelkiismerettel mondhatom azt, hogy a presbiterium határozata és a püspök urnak általam ismert felfogása közötti diszharmonia nem forog fenn és így senki sem állíthatná azt, hogy a presbiterium határozatában a bizalmatlanságnak csak a leghalványabb jele is megállapítható volna.

HÜLGYEK ÖRÖME!

NINCSEN TÖBBÉ DRÁGASÁG!

Csapó-utca 19. megnyílt:

Olcsó bolt

textil, kötött áru, harisnya, csipke, fonál és kézimunka árai utólrétegetlen.

Teljesen összeégett a magára hagyott négyéves gyermek s borzalmas kínok között meghalt

Megrendítő szerencsétlenség a Pázsit utcán.

Megdöböntő szerencsétlenség történt tegnap délután a Pázsit utca 9. szám alatti lakásban.

Temesvári Irén négyéves kisleányt, Temesvári Géza ácssegéd gyermekét édesanyja pár percre, míg vizért ment, magára hagyta a konyhában. Ez a néhány perc elegendő volt arra, hogy megtörténjen a kisgyermek tragikus szerencsétlensége.

Temesvári Irén, mikor édesanyja kiment a helyiségből, nyugodtan játszadozott a földön. Amint magára maradt,

valószínűleg mindjárt a tűzhelyhez ment, melyben lobogó lánggal égett a tűz. A gyermek piszkálgatni kezdte a tüzet s egy párdes ruhájára esett, mely rögtön tüzet fogott. A szerencsétlen gyermek ruhája pillanatok alatt lángba borult és a kisleány sírva, tehetetlenül szaladgált a konyhában.

Az udvaron játszott tizennégy éves testvére, aki azonban semmit

nem hallott a kétségbeesett sírásból. Mire édesanyjuk pár perc elteltével a kútról visszatért,

Temesvári Irén egész teste már lángokban állt s a gyermek a borzalmas égési sebek által okozott fájdalomtól eszméletlenül terült el.

Az édesanyja a szörnyű látványra sikoltozva szaladt gyermekéhez s a kezében levő vízeskorsóból öntözgetni kezdte az ekkor már gyermeke testén lángoló tüzet.

Sikerült is eloltani és a közelből nyomban értesítették a mentőket

Mire azonban a mentők megérkeztek, a szerencsétlen gyermek, akinek teljes első része, melle, hasa összeégett, szörnyű kínok között meghalt.

A borzalmas gyermekszerencsétlenségről jelentést tettek a csendőrségnek s megindult a nyomozás annak megállapítására, hogy terhel-e valakit a tragikus esettel kapcsolatban felelősség?

Több ezer főnyi gyászoló közönség, tiz gyászbeszéd, megható jelenetek Schlésinger Sámuel dr főrabbi temetésén

A zsidóság országos gyásza kísérte utolsó útjára a debreceni főrabbit

Impozáns, nagy részvét mellett temették el hétfőn délelőtt a tragikus hirtelenséggel elhunyt dr Schlésinger Sámuel főrabbit. A temetés a Deák Ferenc uccai izraelita templomban kezdődött, melyet csúfolásig megtöltött a gyászoló hívők serege. Sokan már nem is tudták bejutni a templomba, melynek környéke is feketélt a gyászolók sokaságától.

A koporsót a frigszekrény előtt helyezték el gyászlepellet bevonva. Ugyancsak gyászfátylak borították a lámpákat. Már 12 óra után megtelt a templom. Az első padokat a katonai és polgári előkelőségek tartották ienn. Jobbra az első sorban foglalt helyet *Makláró Károly* ref. püspök, dr *Vásáry István* debreceni ref. főgondnok, *Uray Sándor*, *Futó András*, *Siposs Imre* mint a ref. egyház képviselői. Az első baloldali padosorban foglalt helyet a katonatiszti küldöttség. A polgári előkelőségek sorában ott volt dr *Kölcsey Sándor* polgármester, *Lám Dezső* rendőrfőkapitány-helyettes, vitéz dr *Tóth Gyula* rendőrtanácsos, a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőben *Nagybáky Sesztina Jenő* kamarai elnök, *Olasz Vilmos* titkár, a Kereskedő Társulat részéről *Árdos Gyula* elnök, *Ratkóczy* főtitkár és több más társadalmi egyesület vezetői. Megjelent a temetésen dr *Györky Imre* országgyűlési képviselő is. Természetesen ott volt a debreceni izr. hitközség elnöksége, tisztikara teljes számban, a zsidó társadalom valamennyi ismert tagja.

Gyászének nyitotta meg a szertartást, melyet a főkantor, az énekar és dalkör énekelt.

GYÁSZBESZÉDEK A TEMPLOMBAN

Dr *Bernstein Béla* nyíregyházi főrabbi tartott ezután megindító gyászbeszédet. Emlékeztetett arra, hogy 16 évvel ezelőtt *Krausz Vilmos* főrabbi koporsójánál állott itt és most újra ide kellett jönnie, hogy az utód, Schlésinger Sámuel korai halálát meggyászolja. Nagy veszteséget jelent Schlésinger Sámuel halála. Igazgyöngyűt vesztett benne az egész zsidóság. Az igaz ember, mélyenszántó tudós, tiszta jellem volt Schlésinger Sámuel, a konzervatív zsidóság méltó vezetője. Ő, aki a háború vérzivatarában is résztvett, mint katonai lelkész, a mély vallásosság, a megítélte hazafiság tanítója volt. Mennyire szívesen látta volna megsonkított hazánkat újra teljes fényességében. Szomorúan látta, hogy szeretetlenség és igazságtalanság útj fel fejté itt is, ott is. A felekezeti béke hí őrzője volt. Menj az örök béke homába — fejezte be szavait a szónok —, imádkozz, mint igaz szószóló gyászborult családot, elárvult hitközségedért, hittestvéreidért és könyörögj szegény, megsonkított hazánkért, hogy a Mindenható derítse fel régi dicsősége napját.

Mély meghatottság fogta el a jelenlevőket a beszéd nyomán. Ezután *Ungár Jenő* világi elnök mondott gyászbeszédet. Hangoztatta, hogy mérhetetlen a veszteségük. Űres a kincsek kamaránk — úgymond —, elment a mi főpapunk, ki tanított, imádkozott, aki



A gyászmenet.



A temetőben.

a jótékonyt tudta művészesen tudta gyakorolni. Az önzetlen és tiszta emberszeretet megtestesítője volt. Tőle tanultuk, hogy a vallás olyan, mint a kút vize, sokat kell meríteni belőle, hogy mentől tisztább legyen. Tőle tanultuk, hogy a jótékonyt legyen néma és nesztelen. A talmudot és a midrást fordította magyar nyelvre, melyen oly gyönyörűen beszélt. Imádták Istent és imádták hazáját. Minden okunk megvan arra — mondotta —, hogy zugehörünk a csapás fölött, de halál adunk Istennek, hogy 14 éven át a miénk volt. Meghatott szavakkal búcsúzott aztán a szónok: halottól.

A TEMETÉSI MENET

Tannenbaum főkantor és az énekkar könyörgő imát adott elő, majd megindult a temetési menet. A koporsót szentéletű hívek gyalog vitték s azután sereglett a gyászolók beláthatatlan serege. A hűdeg idő dacára 2—3000 főnyi tömeg kísérte a halottat a temetőbe. Az izr. hitközség vezetői is gyalog tettek meg a hesszú utat. Elő a zsidó gimnázium ifjúsága haladt gyászfátyolos zászlóval. A menet élén a temetésre ide érkezett rabbik haladtak, úgymint dr *Grossmann Zsigmond* budapesti főrabbi, dr *Pfeiffer Izák* monori, dr *Rathe Valtér* egri, dr *Jakab Jenő* gyöngyösi, dr *Bernstein Béla* nyíregyházi, dr *Hevesi Kornél* szolnoki, *Róth Sámuel* sátoraljaújhelyi főrabbi és számos más egyházi férfiak.

A TEMETŐBEN...

Két órára ért ki a gyászmenet a temetőbe, ahol egy tágas térségen sorakozott fel. Oda hozták a koporsót és ott állították szőszéket a rabbiknak. Elsőnek dr *Grossmann*

ból. A szónok mint a lemondás, a szelidség emberét aposztrofálta Schlésinger Sámuel, akinek minden ember fájdalma fáj. Ez az életén át a világ megszépítésén fáradozott. Ember volt, aki a bölcsességben magával hozta a bölcsességet. A fiatalos öregséget hozta el ő a debreceniek számára. A monoriak kegyeletét, szeretetét, soha el nem muló fájdalmát tolmácsolta végzetül.

Róth Sámuel sátoraljaújhelyi rabbi sűrűsbe fúló hangon idézte fel Schlésinger Sámuel Sátoraljaújhelyen elhangzott prédikációját. Nagy mestere volt a törának, a talmudnak. Egybeolvasztotta az árnyalatokat. Az ő lelkében egyesült az egész zsidóság. Olvadjunk eggyé — úgymond — az ő emlékezetében.

Jakab Jenő gyöngyösi főrabbi azzal kezdte szavait, hogy *kelettört egy gyönyörű hangszer, melyen Isten újjai játszottak*. Tudós és érző szívű ember volt Schlésinger Sámuel, kinek halálát el nem muló gyászal gyászoljuk.

Dr *Rathe Valtér* egri főrabbi a kidőlt hatalmas cédrushoz hasonlított Schlésinger főrabbi elmúlását. Az ő szent tüzet vigyétek to-

vább — mondotta.

Vág Sándor, a zsidó gimnázium igazgatója rendkívül határos gyászbeszédében a gimnázium és az összes izraelita tanintézetek, iskolák mély gyászt tolmácsolta. Megindító szavakkal esetele, hogy mit jelentett a zsidó iskolák életében Schlésinger Sámuel működése, aki két kézzel szórta lelkének kincsét. *A haza szenvedésnek kevés ember tudott hangot adni úgy, mint ő*. Elment közülünk, de megmaradnak alkotásai, megmarad emléke.

Kádár Tibor a volt tanítványok nevében búcsúzott megrendítő szavakkal Schlésinger Sámuelről.

Rothmann Zsigmond az Ipolytság nevében búcsúzott a halottól. *Ott él Schlésinger Sámuel 82 éves édesanyja, akit anyjira szeretett, aki 14-ik hatott gyermekét vesztette el benne*. E szavaknál ismét feltört a zokogás a gyászolók sorából.

Fábián Ferenc hitközségi főjegyző gyönyörűen felépített megindító beszédben esetele az elhunyt érdemeit, munkásságát, papi életének minden szépségeit, mély vallásosságát és halottan munkaerőjét. *Fábián Ferenc* közvetlen szemtanúja volt hosszú éveken át Schlésinger Sámuel papi működésének s a hű munkatárs megrendítő szavai valóban a szívből fakadtak.

Ezután a sírhoz vitték a koporsót, hol végezetül dr *Hevesi Kornél* szolnoki főrabbi mondott szívbe-markoló szavakat. Azután lassan befedték a hantok a debreceni zsidóság kiváló főpapjának koporsóját.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Plac 58. sz., I. em. Linoleum udvar.

Frankhahn
szíveti kinnellen
a gyárból
IV. PROHÁSZKA 0-0-8. VITÉREZ-KÖRÉS
VIDÉKRE MEG
MA KÉRJE SZÓ
VETNINTÁIN
KAT

Gyertelep :
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

Zsigmond budapesti főrabbi a rabbiképző és a rabbiegyesület nevében is vett fájdalmas búcsút. Emelkedett szavakkal méltatta Schlésinger Sámuel egyéniségét és jellemét, különösen kiemelve konzervatív voltát. Az a helyes út — úgymond — maradjon meg a zsidóság évezredes, egyenes útján, mely fától áll minden szépségétől. A tradíciók útja nagyapaink útja és ehhez ragaszkodott Schlésinger Sámuel. *Mindamellert nem volt megalkuvó. Tűz volt benne, mely világit, de nem rombol.*

Pfeiffer Izák monori rabbi mondott költői lendületű gyászbeszédet. Minden házban siralom van — mondotta. — Akárhogy adta szívét Debrecennek Schlésinger Sámuel, a monori zsidóság magáénak mondja, mert onnan indult el ő fényes útjára. Megrázó szavakkal esetele aztán a monoriak gyászt és jellemezte az elhunyt egyszerű egyéniségét. *Sírásba esüktő szavakat mondotta: Ti debreceniek mit csináltatok a mi drága kincsünkkel? — kérdezhetünk. Mit csináltatok e szent emberrel, debreceni zsidók?*

Fuldokló zokogás tört ki e szavakra a gyászoló közönség sorai-

GYÁSZSZERTARTÁS A KÁPOLNÁS- UCCAI TEMPLOMBAN.

A temetési megelőzőleg gyászszertartás volt a kápolnásuccai templomban is. A gyászhatól ide vitték a holttestet az egyházközség egyes tagjai vállukon. A templomban az egyszerű faldobába helyezett holttestet többször körülhordozták. A gyászszertartást Melzels Sándor főkéntor — aki erre a napra érkezett Debrecenbe — gyászéneke vezette be. Azután Fried Lajos rabbi mondott megható hangú gyászbeszédet, elsorolván az elhunyt fejletelien érdemeit. Azután megindult a gyászmenet a Deák Ferenc uccai izr. templomba.

Vasárnap délelőtt a statusquo hitközség rendkívüli közgyűlés tartott, amelyen csak a temetés részleteit beszélték meg, külön gyászülésre még ezután került sor.

Az izr. szentegylet díszsírhelyet adományozott az elhunyt főrabbinak. A debreceni izr. iskolákban hétfőn nem volt tanítás, ellenben egy-egy órát szenteltek az elhunyt főrabbi emlékének.

Búcsú

Dr. Schlesinger Sámuel főrabbi úrtól és kedves tanáraitól.

Bánatos szívvel és összetört lélekkel állunk itt koporsódnál, drága jó Mesterünk. Árván hagyta minket, tanítványaidat, akik úgy szerettek Téged.

S most búcsúzom a IV. oszt. nevében annak az osztálynak nevében, amelynek Te tanárja voltál.

Mennyi szépre és jóra tanítottál bennünket! Nem kímélte a fáradtságot és megtanítottál minket a Tórára olvasni is.

Örökké hálásak leszünk Neked érte. Nem fogjuk soha többé látni a Te jószágos és mindig mosolygó arcodat. A Te drága kezéd vezértél minket idáig, a most a fele útnál itt hagyta minket.

Nagy a mi fájdalmunk és veszteségünk. Bocssás meg nekünk, hogyha megbántottunk.

Tested elmege fölünk, de lelked itt és örökké itt fog élni velünk.

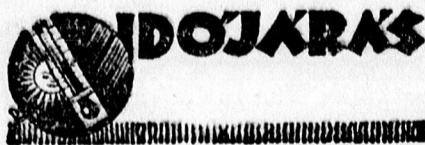
Az érző szív feldobog emlékednél, akiket megtanítottál a szeretetre, azok ide gyülekeznek, hogy tanúságot legyenek szerelődükről.

Legyen áldott a Te életed nagy munkája!

Mező István IV. zs. r. g. tanuló.

DR. ACKERMANN SÁNDOR ÜGYVÉD TEMETÉSE.

Nagy részvét mellett temették el hétfőn délelőtt a tragikusan elhunyt Ackermann Sándor ügyvédét. A temetésen nagyszámú gyászolóközönség vett részt. A szívbemarkoló gyászszertartás után dr. Erdős Imre és dr. Róth László ügyvédek mondottak megható búcsúbeszédet, megemlékezve a fiatalon elhunyt, közismert ügyvéd szép reményekre jogosító, derékbatörő pályafutásáról, nemes emberi tulajdonságairól. A résztvételnek imponáns megnyilvánulása mellett helyezték dr. Ackermann Sándor holttestét örök nyugalomra.



Hazánkban túlnyomóan derült volt az idő. A hőmérséklet napközben a Tiszántúlon és az északi megyékben 1 fokig, a Tiszától nyugatra 3-4 C fokig emelkedett. A Kékesen 12 centiméteres hó van. Az alacsonyabb hegyeken nincs hó.

Jóslás: Mérsékelt északi, északkeleti szél, reggel helyenként gyenge köd, a hőmérséklet kissé eszikken

A pápa állapota

Vatikánváros, jan. 11. Hétfőn a délelőtti órákban ismét nyugtalanító hírek terjedtek el a pápa állapotáról. Ezek a hírek leginkább abban lelik magyarázatukat, hogy Milani tanár kezelőorvos hétfőn reggel a szokottnál korábban jelent meg a Szentatya betegágyánál, Annyi bizonyos, hogy a pápa az éjszakát nyugtalanul töltötte. Különösen hajnalában érzett na-

gyobb fájdalmakat a jobblábán. A fájdalmak később csökkentek, úgy hogy a Szentatya elszenderedett. A kezelőorvos látogatása után kiderült, hogy a pápa állapota egyáltalán nem ad okot aggodalomra. Az orvos látogatása után a pápa misét hallgatott, majd fogadta Pa-celli államtitkárt és Pizzardo államtitkárt.

Endre László főszolgabíró lovagias elégtételt kért Erdélyi Lóránd alispántól

Budapest, január 12. Erdélyi Lóránd, Pest vármegye alispánja, nemrégiben megsemmisítette Endre László gödöllői főszolgabírónak egy internálást elrendelő határozatát. Az alispán ebben a megsemmisítő végzésében szigorú hangon ok-tatta ki Endre László főszolgabírót.

Azóta az alispán Endre főszolgabíró egy másik internálói határozatát is megváltoztatta nevanolvan indokolással, mint az előző határozatot.

Hétfőn feltűntést keltő hír ter-

jedt el a városban az alispán és főszolgabírójának közötti ellentétéről. Endre László főszolgabíró provokáltatta Erdélyi Lóránd alispánt. A főszolgabíró, hír szerint, azért kért lovagias elégtételt hivatali főnökétől, mert az alispán az egyik legutóbbi tisztí értekezleten személyével kapcsolatban tett egy kijelentését magára nézve sértőnek tartotta.

Erdélyi Lóránd megnevezte megbízottait és négy nap óta tárgyalnak a segédek a feltűnő lovagias ügy elintézéséről.

A régi és új Magyarország

Gratz Gusztáv dr. előadása a Fülléregylet kultúrestjén.

Vasárnap este tartotta meg az Ev. Fülléregylet előkelő közönsége részvételével magas színvonalú kultúrészvételt, nagy erkölcsi sikerrel, Griecs Gy. tanító, Bach J. D. moll. praeludiumát játszotta bevezetésül majd Pass László alesperes, th. esperes mondott megnyitót üdvözölte az illusztris előadót, Gratz Gusztáv dr. v. b. t. v. m. kir. külügyminisztert, a gölnichányi és kolozsvári evangélikus parókhia nagyfiát. Hangzott, hogy ez a nemzetpolitikai előadás a templomban szimbolikusan rámutat arra modern élet-szükségre, hogy az aktív, világalakulóra hivatott kereszténységnek működési területe a nemzetpolitika is, mert birtokába kell venni a nemzeti életet s országot minden vonatkozásban egy új, jobb világ teremése végett. Üdvözölő szavai után felkérte Gratz Gusztáv dr.-t, előadása megtartására.

Az előadó, aki pénzügyminiszter, s majd külügyminiszter volt, azonkívül a magyar közgazdasági élet vezető embere, alapos tudással, tapasztalattal a tudós igazságszeretettel és hűségével rajzolta meg a régi és új Magyarország képét. Megállapította, hogy régi és új Magyarország közt érdekes különbség első sorban az, hogy a régi Magyarország uralkodó politikájának a bázisa éppen a periféria volt, amely elveszett, viszont az ellenzéki politika arra a területre támaszkodott, mely a mai Csonkaország. Ebben a két régi politikában a kettős lelkiségű magyarság nyugati s keleti lelkiülete érvényesült. Mindkettő együttes érvényesülés biztosította hazánk létét a múltban és ez biztosítja a jövőben is. Az egyik a régi „ellenzéki” lelkiség a maga magyar egyéniségéhez, nemzeti hagyományaihoz szívósan ragaszkodó törekvésben él, a másik pedig a környezethez való alkalmazkodóképesség rugékonysága, elevensége, amely ezredéven át nem az érzelmen, hanem az érdekek megfontolásán, értelmi momentumokon alapult. A régi uralkodó nemzetpolitikában az utóbbi lelkiség érvényesült és a régi ellenzéki lelkiség a másik, érzelmi lelkiség, az ősi

hagyomány. Nem véletlen az, hogy ma is nyugati és keleti félre szakad a nemzet és hogy Deák Ferenc Nyugat-Magyarországon született, Kossuth pedig Kelet-Magyarországon. Az új Magyarország nemzetpolitikája a régi ellenzéki terrénnumnak, az Alföldnek a lelkisége fölülte reá a maga karakter bélyegét, míg a nyugati dunántúli magyar lelkiség másodhelyre került. Ez istenáldás is volt az óriási veresztés után, hogy ez az uralomra került érzelmi politika nem engedte elveszteni a magyarság hitét és bizalmát a jövőben. Helyes a keleti lelkiség érvényesülése, de ugyanakkor a nyugati lelkiségnek, értelmi, reápolitikának szintén érvényesülnie kell s ennek az érdekében az alföldi magyarságból fejleszteni kell a reápolitikai érzéket és tudást. A mai új nemzetpolitika még alakulóban van. Nem jött még az új nemzetpolitika Eötvös József és Deák Ferenc, aki hatalmas rendszerben kifejezésre juttassa azt a mai, szükséges megvaló nemzetpolitikát, ami az új Magyarországot megteremti. A keresők és kísérletezők empirikus módszerrel dolgozó naturalisták. — Sajnos csekély hatással volt a nemzetpolitikai gondolkodásának az átalakulására a függetlenné válásunk ténye s ennek következményei. Azzal az óhaj-tással fejezte be előadását a tudós előadó, hogy adja meg az Isten a magyar nemzetnek a boldog jövőt, új nemzetpolitikát és a régi nagy területét!

A nagy tetszéssel fogadott tudományosjellegű előadás után Griecs Gy. tanító játszotta el saját szerzeményű orgona-darabját: „Meditáció H. moll.” melyet a finom lelkiség, kifejező-képesség, tiszta élmény s erő jelleméz az új szerzőnél. Utána: Baczó Balázs ref. segédlelkész három szép költeményét szavallta el gyakorlott készséggel, élményt keltő művészettel. Végül pedig Griecs György tanító Bach G-dur praeludiumát orgonálta el, nagy készséggel s a Himmusz áhítatos hangjai zárták be a hívős és bensőséges küldetést, amely az új evangélikus templom építését is szolgálta. P. L.

Külföldön készített röpiratokat terjesztene Magyarországon

Budapest, január 11. A város közgazdasági bizottságának ülésén nagy vita volt a búzbombasmerényletekről. Szendy polgármester kijelentette, hogy élesen ellent a felforgató törekvéseket. Azok ellen a városi tisztviselők ellen, akik a merényletekben résztvettek, megindult az eljárás. Két tisztviselőt már fel is függesztettek.

Baróthy Pál főügyész kijelentette, hogy igen sok izgalom nyomtatványt Hamburgban nyomnak és úgy küldik be Magyarországra. Ez nagy baj, mert ezeknek a nyomtatványoknak ügyszólván semmiféle ellenőrzésük nincs.

Elvileg a rendőrségnek volna kötelessége az ellenőrzés, ez azonban csak platonikus, mert a rendőrség csak akkor értesülhet ezekről a nyomtatványokról, ha feljelentés érkezik. Nagyon nagy baj az, hogy ezek a veszedelmes propagandairatok külföldön készülnek, mert a szerzők ellen nem, legfeljebb a terjesztők ellen lehet eljárni.

Fábián Béla erre azt az érdekes bejelentést tette, hogy ezeket az állítólag külföldön készült nyomtatványokat itthon készítik és felhívta a rendőrség figyelmét, hogy nézzen ennek utána.

Ezzel az ülést véget is ért.

Hajdúvármegye mezőgazdasági állapota

A Hajdú megyében uralkodó mult havi mezőgazdasági állapotokról Vecsey Andor gazdasági felügyelő a következő jelentésben számolt be a megyei közgazdasági bizottság ülésén:

A december hónap általában a száraz, enyhe időjárás jellemezte. Az egész hó folyamán átlagban 10 mm. csapadék esett. Legtöbbször borult, ködös, száraz időjárás uralkodott.

A feltűnő enyhe időjárás alkalmat adott azon gazdáknak, akik szántási és vetési munkálataikkal el voltak maradva, hogy azt részben pótolják, azonban a tavasziak alá készülő őszi mély szántásait még mindig igen sokan el vannak maradva.

A vetések közül általában a koraiak mindenütt jól kikelték, erőteljesen fejlődtek és jól megbokrosodtak, a késői vetések azonban sok helyen ki sem kelték, vagy pedig igen fejletlenek. Általában megfelelő hótakaróra volna szükség, hogy a fejletlen gyenge vetések megtudjanak erősödni és hogy azok kiteleltetése kifogástalan legyen.

A takarmánykészlet elegendő a jószágállomány kiteleltetése biztosítva van.

A m. kir. gazdasági felügyelő az 1936. évben a köztevénytés céljaira a községeknek és közsülleteknek 89 darab tenyészbikát szerzett be, illetve osztott ki 62.205 pengő értékben, továbbá 102 darab mangalicát 10.868 pengő értékben, államszolgálatként engedélyezett 7030 pengőt.

— Hangverseny után agyonlőttek egy zongoraművészt. Csikágóhól jelentik: Megrázó dráma történt az egyik itteni színházban, ahol Frank Parker ismertnevű zongoraművész hangversenyzett. A művész éppen befejezte egyik előadását és a hallgatóság lelkesen tapsolt, amidőn a hallgatóság sorából egy ember odament hozzá és közvetlen közelről pisztollyal agyonlőtte. A gyilkost letartóztatták. Többek okai nem hajlandó megmondani.



A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 12., kedden: **Eső után köpenyeg**, B) bérlet.
 Január 13., szerdán: **Eső után köpenyeg**, C) bérlet.
 Január 14., csütörtökön: **Tízperces alibi**.
 Január 15., pénteken: **Virágzó asszony**, prömierbérlet.
 Január 16., szombaton: **Virágzó asszony**, D) bérlet.
 Január 17., vasárnap délelőtt 11 órakor: **Matiné Ady Lőrincné javára**.
 Január 17., vasárnap délután: **A néma levente**.

A színházi iroda hírei:

Estéről-estére kacagásviharok kísérik a ragyogóan szellemes, vidám ötletekkel teli Fodor-Békefi-Szécsen-Krasznay Krausz zenés vigjáték, az

Eső után köpenyeg

előadását. A remek együttesben Sugár Mihály, Jurik Ica és Julesi, Somlyai Júlia, Herczeg László és Szilasy László adnak pompás alakításokat. A kivételesen mulatságos zenés vigjáték kedden B) bérletben kerül színre.

Csütörtökön Szabó Imre betegsége miatt műsorváltozás lesz. A borzalmak darabja, a lélegzéletlenül izgalmas bűnügyi dráma, a

Tízperces alibi

kerül színre, a prömier elsőrendű szereposztásában.

Pénteken Denys Amiel papos vigjátéka, a Budapesti rendkivüli sikert aratott, irodalmi értékű mű,

A virágzó asszony

kerül bemutatásra, Halasy Mariska fellépésével, Sármassy Miklós rendezésében, kitűnő együttessel. A jövő héten lesz **RINO ALESSI**, a kiváló olasz író izgalmas drámája, a

Dr. Hirn esete

ősbemutatója, a szerző személyes részvételével!

Debreceniek szállodája Pesten

Metropole

Rákóczi út 58. a város szívében 150 szobás modern családi szálloda minden kényelemmel. Kávéházában Pest és a vidék előkelő közönsége találkozik. A János Vitéz Sürözőben a rádióból közismert **FARKAS BÉLA** és tempós cigányai játszanak esténként. A gyönyörű Téli kertben délután és este tánc. **Virányi amerikai rádió zenekara**, Nagy Mária énekel.

Lapunk olvasóinak lemerített szoba- és penzlóárak. Telefon: 1-389-50.

Értekezletet tartottak a debreceni lelkészválasztás ügyében

Az Árpád téri lelkészválasztással kapcsolatban tegnap délután az egyház tanácstermében **Maklár Károly** püspök és dr. **Vásáry István** főgondnok elnöklésével értekezletet tartottak. Az volt a megbeszélés célja, hogy tisztán lássák, lehetséges volna-e a megüresedett lelkészi állást meghívás útján betölteni és ha igen, kit lehetne meghívni, ha pedig nem, milyen a hangulat az egyházközségben a pályázat útján való szavazás megoldásáig illetőleg.

Az értekezleten dr. **Juhász Nagy Sándor** főjegyző ismertette, hogy kiknek a nevei kerültek eddig forgalomba, ismertette, hogy mi az eljárás, ha meghívás útján, tehát egyhangú szavazással választ lelkészt az egyházközség és milyen eljárást követnek, ha pályázat útján töltik be az állást. Először a presbiteriumnak kell általános többség-

gel, vagyis legalább 68 szavazattal döntenie a meghívás mellett, ezután az Árpád téri egyházközség szavazása következik, ott már 630 szavazatra van szükség, hogy valakit meghívhassanak.

Az értekezleten számos felszólalás hangzott el, az első zédet **Maklár Károly** püspök mondta, aki a meghívás mellett érvelt.

Végeredményben az értekezleten megállapították, hogy a hangulat még nem alakult ki, ezért szükséges, hogy a kérdést további mérlegelés tárgyává tegyék.

Maklár Károly püspök azzal fejezte be a megbeszélést, hogy örül, mert a színvonalas vita elvi kérdés körül forgott és nem hangzottak el egyetlen jelölt ellen sem szenvedélyes kijelentések.

A választás ügyében előreláthatólag még több értekezletet tartanak.

A IX. cserkészkerület közgyűlése

A múlt esztendő a belső cserkészmunka töltötte be. — Közel 5000 cserkész van a debreceni kerületben. — Huszezerpengős vagyon, 4000 pengős költségvetés. — A szövetség elismerése a debreceni kerület iránt.

A Magyar Cserkész Szövetség IX. kerülete vasárnap délelőtt a Kollégium dísztermében tartotta meg nagy érdeklődés mellett évi rendes közgyűlését, amelyen megjelentek **Fodor Ferenc** országos társelnök, **Buczko Emil** országos ellenőrző tisztt, és sok vidéki cserkészvezető. A Nemzeti Hírszkegy elhangzása után **vitéz dr. Bessenyei Lajos** tankerületi főigazgató, kerületi elnök nagyon szép beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Hangsúlyozta, hogy a cserkészlet mindene a gyermek, de nem minden gyermek csak a válogatott, a testileg és lelkileg különb gyermek, akikből a cserkészlet magyarabb magyart és emberesebb embert akar faragni. A cserkészlet vezetői nagy felelősséget hordoznak ezekért a gyermekekért, mert őrajtuk nyugszik a magyar jövő, Felesleges, hogy hangsúlyozza, mi jelent a mai állapotunkban, amikor a csonka háza száz sebből vérzik és falánk ellenségeikkel vagyunk körülvéve, a tiszta, ép lelkű, egészséges gondolkodású gyermekreget nevelése. Bizik benne, hogy a vezetők betöltik hivatásukat. Üdvözölte a budapesti vendégeket és megnyitotta a közgyűlést.

Fodor Ferenc megköszönte az üdvözlést és felszólalásában Bessenyeinek a gyermekekről tartott előadásához kapcsolódott. Azt kérte a cserkészlet nevében, hogy engedjék vissza a házához a gyermekeket, mert **ővők Magyarország jövője**. A cserkészlet ezt a célt szolgálja. Ahhoz hogy eredményt érthessenek el az szükséges, hogy előbb a vezetők tudjanak emberesebb emberek és keresztényebb keresztények lenni. — Ha mi nem tudjuk egymás kezét megfogni — mondotta — hogyan kívánjuk a gyermekektől, hogy ezt tegyék. Örömezt fejezte ki, mert meggyőződhetett róla, hogy a debreceni kerületben erős férfiak kezében van a cserkészlet nevelése.

Bessenyei elnök meleg hangon köszönte meg **Kállay Kálmán** kollégiumi igazgatónak a díszterem átengedését, majd következett a kerületi cserkész-munkáról szóló tulajdonképpeni beszámoló.

Rábold Gábor vezetőtisztt, ellenőrző és ügyész tartott nagy beszédet, amelyben a múlt esztendő gyakorlati munkájáról, eredményéről és sikeréről adott számot, igaz belső cserkész-

munkát végeztek a mert az elmélyülő és céltudatos munka volt, eredményt is ért el. Lelkesítő szavakkal beszélt a magyar fiukról. Erdemes érték dolgozni, mert ragyogó tekintetük további erőfeszítésre biztatja a vezetőket.

Rábold Gábor ezután beszámolt hármaskörében kifejtett tevékenységéről. Ez a rendkívül agilis, nagy tehetségű fiatal tanár ember nagy multra tekinthet vissza a cserkészlet terén, a kerületi cserkészlet fejlődése jelentős mértékben az ő érdeme. Beszámolt az egységes kerületi, parancsnoki és tisztii szellem kialakítása érdekében végzett munkájáról s ennek szép eredményéről. Rámutatott arra, hogy szükség van a cserkészvezetőkben az utánpótlásra, beszámolt a sikeres gazdálkodásról, amelyen 70 cserkészvezető képeztek ki. Megemlékezett az országos riadóról, amikor 50.000 magyar cserkész ment szét falukba, városokba, hogy a parancsot teljesítse. Ez évben igyekeznek a cserkészparkot és löveget látogatottabbá tenni. Fejlesztik, illetőleg bevezetik a cserkészletek a síklőrepülést, a rövid hullámu rádiózást, a vízi és rover cserkészletet, a kis cserkészmunkát tovább fejlesztik. Testvéries együtt működésben vannak a levante cserkészlettel. Beszámolt a gondos ellenőrző munkáról, 41 csapatot maga **Rábold Gábor**, a többieket **Mélykúti Ernő**, **Máczay Lajos**, **Salánky János**, **Salánky Ferenc**, **Péczely Imre**, **Ember Ernő**, **dr. Bányay László**, **dr. Hoffmann Béla**, **dr. Csinády Gerő**, **Török Tibor**, **Klucsik Dániel**, **Tóth Gyula**, **Dede Kálmán**, **Rápolthy Nagy Jenő**, **Papp László** látogattak meg. A kerület csapatai megállapításuk szerint jó munkát végeznek. Meleg szeretettel emlékezett meg a cserkészvezetők támogató munkájáról és arról, hogy ennek a nagy családnak egy kis töredéke az idén **Hollandiába** megy, nagyobb része pedig **történelmi táborokba** száll. Összetartásra, egységes munkára buzdította lelkes szavakkal a cserkészvezetőket.

A nagyon szép beszámolót a közgyűlés tagjai meleg óvással fogadták. A jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette és **Rábold Gábor**nak különösen buzgó munkásságáért, lelkes, fáradhatatlan tevékenységéért köszönetet szavaztak.

Dr. Ember Ernő főtítkári jelentésé-

ben értékes statisztikai adatokat terjesztett elő, melyek más oldalról világították meg a kerület nagyszerű munkáját. 70 csapat működik, közel 5.000 cserkesszel. A kerületben 104 tiszt és csapatot vezet a gondjukra bízott ifjúság. Egy vezetőre husz fiu jut. Beszámolt az intézőbizottság működéséről és a titkári iroda által végzett hatalmas adminisztrációs munkáról. A főtítkár és a titkárok értékes jómánukáért a közgyűlés szintén meleg köszönetet szavazott meg.

Dr. Somlyai József cserkészvezető, a Különössegélyező Egylet vezérigazgatója beszámolt a kerületi vagyonáról, amely közel 20.000 pengőre tesz ki, majd előterjesztette a zárószámadást, mérleget és a költségvetést, amely 4.000 pengős keretben mozog.

A közgyűlés a javaslatot egyhangúlag elfogadta, jelentését tudomásul vette és **ügy Somlyai Józsefnek**, mint **Rathauer cserkészvezetőnek**, aki a könyvelést vezette, hálás köszönetet mondott, ugyancsak köszönetet szavaztak a ref. főgimnázium igazgatóságának, mert a kerületi hivatalos helyiségeket rendelkezésre bocsátja.

A tisztikar lemondott és **Kamarás Gyula** elnöklésével egyhangú lelkedéssel a következő tisztikart választották meg:

Elnök: **vitéz dr. Bessenyei Lajos**.
 Ügyvezető elnök: **Török Tibor**, Vezető tisztt, ellenőrző és ügyész: **Rábold Gábor**, Főtítkár: **Ember Ernő**, dr. Fő pénztáros: **Somlyai József**, Vezetőtiszthelyettes: **Kiss István** és **Zsigó Károly**, Főtítkárhelyettes: **Bányai László**, Öregcserkészvezető: **Módy László**, Kiscserkészvezető: **Csorba András**, Rover előadó: **Szűcs Endre**, Repülőelőadó: **Stepper Károly**, dr. Testnevelési előadó: **vitéz Tamásy Lajos**, Lövészeti előadó: **Némethy Gyula**, Légvédelmi előadó: **vitéz Rouschik Jenő**, Rádió előadó: **Hédervári Konth János**, Sajtó előadó: **Németh András**, Társadalmi előadó: **Nagy Jenő**, Műszaki előadó: **Csanak József**, Pénztári előadó: **Zilahi Zoltán**, Jogtanácsos: **Misztli Károly**, dr. Számvevőbizottság: **vi. é. Csányi Adorján**, **Benedek Sándor**, **Ferenczy Károly**.

Intézőbizottsági tagok. Választották: **Alberty Nándor**, **Bárcsy Albert**, **Borjasky Géza**, **Frimmer Pál**, **Gyarmathi László**, **Hutai Ferenc**, **Kállay Kálmán**, **dr. Kiss Anatól**, **Jenő**, **Könyv Sándor**, **Ken Sándor**, **dr. Márton Béla**, **dr. Rácz Imre**, **dr. Répásy István**, **dr. Somorjai László**, **Soós Béla**, **dr. Szemes Károly**, **vitéz Tóth Gyula**, **dr. Varga Endre**, **vitéz Várady Szabó Miklós**, **dr. Zellhofer János**. — Meghívták: **Balogh Sándor**, **dr. Bendák Gyula**, **Csapó István**, **vitéz Dávid Géza**, **dr. Fux Antal**, **Gáspár Gyula**, **Németh Nándor**, **Pohl Ferenc**, **Szarukán Sándor**, **Ur Márton**. — Hivatalból tagok: **Jausz Béla**, **dr. vitéz Kovács Elemér**, a fegyelmi tanácsok megválasztandó elnökei, **vitéz Nadányi János**, **dr. a Bihar megyei I. B. elnöke**, **Barcsay Károly**, **dr. a Bihar megyei I. B. titkára**, **Salánky János**, **a Bihar vármegyei I. B. vezetőtiszttje**.

Bessenyei Lajos elnök köszönetet mondott a tisztikar nevében újból megválasztásukért. Programjuk: régi cserkészmul'juk. Igéri, hogy ezután is teljes lelki és testi erővel igyekeznek betölteni nagy hivatásukat.

Buczko Emil országos ellenőrzőtisztt a Szövetség nevében üdvözölte az új tisztikart, elismeréssel szölt eddigi munkájukról és további tevékenységük elé szeretettel és bizalommal tekintenek.

A közgyűlés **Bessenyei** köszönet szavaival ért véget. Délben az Angol Királynő éttermében közös ebédegyűlést össze, mely alkalommal számos felköszöntő hangzott el.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. sz., I. em. Linoleum udvar.

Ma este lesz de Auer Pál előadása

A Debreceni Reform Társaság látogatására Debrecenbe érkező dr. Auer Pál tiszteletére fehér asztalnál összejövetel lesz az Ujságíró Club nagytermében. A társaság nevében dr. Juhász Nagy Sándor elnök fogja üdvözölni dr. Auer Pált, aki felszólalásában vázolni fogja a mai általános helyzetet. Mi legyen a kibontakozás útja? Az az út, melyet Eckhardt Tibor és vele együtt ma már nemcsak az egész ellenzék, hanem sok más kiváló államférfi is elfogadott, a békés megoldást lehetővé teszi. A reformok megkezdése ma csak **ekként lehetséges. A zökkenés nélküli békés fejlődés** mikéntjét kívánja dr. Auer Pál vázolni.

Dr. Auer Pál látogatásának különös jelentőségét ad az a körülmény, hogy egyben Eckhardt Tibor üzenetét is tolmácsolni fogja.

Aki vacsorázni óhajt, e szándékát telefonon is jelentse be kedden délig az Ujságíró Club Vendéglőjében. Az összejövetel pontosan 8 órakor kezdődik.

Utvardy György önnagy halálára

Kedves jó Barátunk! Ezt a levelet már nem tudja Neked lekézbe-
stenni a posta. A Te nemes lelked
már ott van a Hadur előtt, a Ma-
gyarok hatalmas Istene előtt. Ott
állsz Te már a Mindenható zsámo-
lyánál, távol, nagyon távol mitől-
ünk, akiket itt hagyta, megszab-
zott lélekkel, vörös szívvel. Nem
zúgolódunk mi Istenünk, de mégis
itt él, itt van beégetve egy nagy
kérdőjel a lelkiünkbe, a szívünkbe,
hogy miért? Miért mindig a leg-
jobb. Miért mindig az, akit feléke-
sítettél kiváló férfini, erényekkel.
Miért mindig az, aki pályáján so-
kat ígérő reménységgel volt a szeren-
sesen Csonka-Magyarországnak.
Miért az Uram, akinek oly sok el-
végeznivalója volt még a földön,
akit mindannyian olyan nagyon-
nagyon szerettünk. Nem zúgoló-
dunk mi Istenünk, hiszen olyan ki-
fűrkészhetetlenek a Te tiltkaid. Sőt
hátával tartozunk Neked Uram,
hiszen majdnem ölesztendei vér-
vataros háborúban kilenceszer pró-
báltát őt elragadni a halál. De Te
kitérted felé védő karjaidat és visz-
szahoztad őt nekünk. Mégis, Uram,
fáj a mi szívünk és keressük Őt,
mert nehéz, nagyon nehéz Uram el-
hinni hogy Ő már nem a miénk.
Kedves jó Barátunk! Lelki szem-
cincny előtt van a Te markáns, fér-
fiás, de mégis kedvesen szelíd or-
cád, érezzük, halljuk most is e pa-
naszokért a korholást, amely min-
dig mosolygó két szeméből felénk
sugárzott, ha a Mindenható bötes
végzése ellen lázadtunk. De nem
tudunk feledni. Nem tudjuk elfe-
lejteni önfeláldozó jószágodat. Nem
tudjuk elfelejteni a Te udvariás,
mindig kedvesen szolgálatkész, sze-
líd, mindenkin segíteni akaródat.
Nem tudjuk elfelejteni a Te eré-
nyekben gazdagon bővelkedő kato-
nás, egyenes, férfias gondolkodáso-
dat. Nem tudjuk elfelejteni azt a
sok-sok kedves órát, amit családi
és baráti körünkben oly szívesen
eltöltöttél. Nem tudjuk elfelejteni,
hogy rövid két-háromszázéves it-
teted alatt kiváló egyszerűséggel
Debrecen úri társadalmában anny-
barátot szerettél megadni, ami
másoknak egy életen keresztül sem
sikerült. Nem, nem tudunk elfelej-
teni!
De mégis, ha sajnó is a szívünk,

bücszünknek kell. Kedves jó Barátunk, az élettől való elszakadás szörnyű perceiben utolsó sóhajta-
sod az volt: szerettem volna meg-
érni a magyar igazságot. Mi most
mindannyian, akik ravatatodat kö-
rülvesszük, esküszünk a Minden-
ható Istenre, hogy ezért a magyar

igazságot élni és ha kell, halni fo-
gunk. Kedves Barátunk! Isten ve-
led. Nyugodjon a Te porsótórod
csendes, lelkesedél pedig tekints
le a Te kesergő barátaidra, akik
Tégedet nagyon szerettek és emlé-
kedet örökre a szívükbe zárták!
(D-a.)

Debreceni Helikon terve

Kölesey Sándor polgármester megnyitotta az Ady Társaság színházi szabadegyetemét. — Hankiss János előadása.

Egyre impozánsabb arányokban bontakozik ki a Debreceni Ady Társaság jubilaris évének nagy-szabású munkatervét. Vasárnap délután előkelő közönség jelenlé-
tében Kölesey Sándor polgármester nyitotta meg a Déri muzeum-ban a társaság színházi szabadegyetemét, hétfőn pedig Hankiss János egyetemi tanár az Ujságíró Clubban az első rendez előadást tartotta meg.

A Déri muzeumban vasárnap délután hat órakor lelkes tapsok közt jelent meg Kölesey Sándor dr. polgármester az előadói emelvényen. Meleg szavakkal emlékezett meg az Ady Társaság tiz esztendő kulturmunkájáról s köszönetet mondott azért, hogy a társaság színházi szabadegyetem címen egy előadássorozatot illesztett munkatervébe, hogy ezzel is növelje a város közönségének érdeklődését a Csokonai színház iránt, amely a múltban is egyik fő öröhelye volt a magyar színi kulturának, most pedig újból legmagasabbra tűzött művészeti céljaival iparkodik visszaidézni a debreceni színház fénykorát. A továbbiakban nagy elmélyedéssel testette a hallgatóság elé a színház földadatait.

Előadása végén azt a gyönyörű szándékát közölte a hallgatósággal, hogy Debreceni Helikont akar létrehozni a város legjobb szellemi erőinek összevonásával, hogy véget vessen a kulturális szétforgásolódásnak.

A pereekig tartó tapssal fogadott nagyszerű előadás után Kölesey Sándor, a Csokonai színház kitiűnő művésze adta elő rendkívüli erővel, ellenállhatatlan hatással Shakespeare Lear királyának vihar-jelenetét.

Ezt követte Juhász Géza előadása a színház és irodalom viszonyáról. Megállapította, hogy a színháznak nagyobb szüksége van az irodalomra, mint az irodalomnak a színházra s újból biztató jeleket látja annak, hogy ez a két kultúrtevező rövidesen megtalálja egymást.

Juhász Géza előadását vita követte, melynek során Béber László a színpad önállóságát hangoztatta, dr. Gulyás István a film veszélyeire mutatott rá, Kardos Pál a közönség szempontjait fejtegette. Fűredy F. Gusztáv pedig a Csokonai színház megújulását ünnepelte. Általános figyelemmel közben szólt hozzá a vitához Kölesey Sándor polgármester, aki a színház és a magyar nyelv viszonyát méltatta, hangsúlyozván, hogy legnagyobb kincsünk, anyanyelvünk sehol nem hangzik olyan szépen, mint a színpadon. Végül Tóth

Béla a színház kollektív feladatairól, Molnár Pál pedig az irodalmatlan színház stiltörökveéseinek meddőségéről beszélt.

Egy feljelentés miatt ölték meg a hajdunánási gazdálkodót

Hirt adtunk már arról, hogy a nánási 197-es számú tanyán agyonlőtte Siteri Imre gazdálkodót Pete László Búdszentmihályi gazdálkodó. Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró helyszíni szemlét tartott és kihallgatásokat a tanyán. Pete László, aki önként jelentkezett a csendőrségnek, részletes beismerő vallomást tett a vizsgálóbíró előtt. A vallomásokból kiderült, hogy nem vagyoni viszálykodás okozta a tragédiát mint az első hírek jelentették, hanem az, hogy Siteri feljelentette Pete Lászlót, hogy elloptott egy lószerszámot. Ebben az ügyben nyomozni kezdtek a csendőrök és szembesítésre rendelték Pete Lászlót.

A csendőrök, akik a szembesítésre elrendelték, meg is érkeztek a tanyára de ott már halva találták Siterit. Pete pedig már akkor visszament Búdszentmihályra, ahol önként jelentkezett.

A vallomások szerint a gyilkosság előzménye és lefolyása a következő volt:

Pete László, mikor megtudta, hogy őt feljelentették a csendőröknek, lószerszámlopás miatt, azonnal sejtette, hogy csak Siteri lehetett a feljelentő, mert az már előzőleg is többször feljelentette. Dühében, hogy ismét a csendőrség elé kerül egy feljelentés miatt, sok bort ivott, majd elindult Búdszentmihályról, hogy megjelenjen a nánási tanyán, ahová szembesítésre rendelték a csendőrök. Utközben a magával vitt üvegből rumot ivott és meg lehetőséget ittasan érkezett meg a nánási 197-es tanyába. A csendőrök meg nem voltak ott és ő átküldött egy eselédet a szomszédos tanyára, ahol Siteri Imre lakott, hogy hívja át. Siteri megjelent a hívásra és alighogy meglátta Pete Lászlót azonnal rákiáltott: — Te jelentettél fel ismét a csendőröknek?

— Igen, volt a beismerő válasz.

— Miért jelentettél fel, azt még megértem hogy tiltott fegyvertartásért bejelentetted, mert igazad volt de most ártatlanul vádolsz! Válaszolj, hogy miért tetted ezt velem?

Pete szinte kiabálva mondta ezeket a szavakat és figyelt, hogy mi lesz a válasz. Siteri azonban nem válaszolt semmit, csak elvette magát és gúnyosan megrántotta a vállát.

Ez a gúnyos vállrándítás bősztette fel annyira Pete Lászlót, hogy előrá-
totta zsebéből Steyer pisztolyát és két lövést adott le a vele szemben, négy lépésnyi távolsághban álló Siteri Imrere

Hétfőn délután az Ujságíró Clubban tartotta meg előkelő közönség előtt „Mi az irodalom” című előadását Hankiss János, ennek a kérdésnek európai tekintélyű tudósa. Rendkívül szellemes, lebilincselő módon, szemléltető példákkal igazolta, hogy egész életünket át meg átszövi az irodalom, még azok életét is, akik nem olvasnak.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Mendöl Tibor dr. jellemezte rendkívül plasztikusan, sok új szempont felvetésével a „Magyar tájak”-at.

Az Ady Társaság legközelebbi előadásán, csütörtökön G. Szabó Kálmán a képzőművészetről, Tóth Béla dr. a társaság titkára pedig Erazmusról beszél.

A lövések után Siteri néhány lépést tett és bebukott az istálló ajtaján amely előtt a tragédia lejátsszódott.

Pete László zsebre tette pisztolyát s elköszönve a tanyabeliektől, elindult visszafelé az uton. Alig haladt néhány métert utána kiabált az egyik eseléd, hogy meghalt Siteri, mert a két golyó a szívét fúrta át.

Pete riadtan állott meg egy percre, majd intett a eselédnek, hogy nem megy vissza, már ugys mindegy. — Folytatta tovább útját a búdszentmihályi csendőrségig, ahol önként jelentette a történeteket.

A vizsgálat még nem állapította meg hogy Siteri mi indította arra, hogy feljelentéseket üldözze Pete Lászlót, akit gyilkossá tett a harag.

Dr. Rissovszky Kálmán a tanuló szociális neveléséről

A piarista gimnázium igazgató-sága október óta minden hónap 9-én Szülők Iskoláját rendez. Ezek az előadások kettős célt szolgálnak. Egyrészt az iskola és a szülők, illetve a család közti kapcsolatot ki-mélyítést célozzák, másrészt a tanulóknak a család, az otthon kere-tén belül felmerülő testi és lelki problémáit veszik bonckés alá.

Az e hónap előadó Rissovszky Kálmán dr. az ismert pedagógus volt, aki a tanuló szociális neveléséről érkezett. Meleghangú fejte-getésében rámutatott korunk e leg-égetőbb problémájának rákfenéjére: a világháború utáni generáció nem rendelkezik elég szociális ér-zékkel, sőt túlzás nélkül igen sok esetben antiszociálisnak nevezhető. Kétségtelen — mondotta —, hogy a családra, az iskolára és az egész társadalomra nagy kötelességek várnak a jövő generáció szociális lelkületének kialakításában. Az evangélium szellemét kell lelkükbe oltanunk. Fel kell ébresztenünk az ifjúság minden jóra, szépre kész lelkületében a jószág, részvét, az őszinte segíteni akarás, a megértés és együttérzés szellemét. De talán legtöbbet tehet a felebaráti szere-tet. Eppen ezért ennek a esírít kell legkorábban és legmélyebben meggyökereztetnünk a XX. század modern ifjúságának lelkületében. Sok társadalmi összejutózt, igen kritikus antiszociális helyzeteket, problémákat oldhat meg az, akit helyes szociális érzületre neveltek.

Az illusztris előadó azzal az óhajattal fejezte be több esetben költői lendületű előadását, hogy az iskola, család és a társadalom együttes összefogása meg fogja érlelni az ifjúság szociális lelkü-letének megteremtésére és kialakítá-sára alkalmas eszközöket és mód-szereket.

Fürdőkád nehéz horganylemez gömbölyített széllal P 30.—
Vendégágy ruganyos összehajtható P 16.—
Hőfokozó minden kályhához P 4.50

Bészler és Dav.d vaskereskedésében a Kossuth szobor mellett



Hol van az a „hatszázezer főnyi belső ellenség“

Számonkértük a »Debreczeni Újság--Hajdúföldtől«, hogy honnan vette azt az állítását, hogy háború esetén 600.000 főnyi belső ellenség kész hátbatámadni Magyarországot és nyíltan kacsintgat a szovjet felé.

A cikkíró zürzavaros számítási módszerrel akarja elkenni a 600.000-es számot és most már a munkásosztállyal szemben élezi ki mondanivalóját. Csak egyet nem értünk, azt, hogy a szegény munkások vannak az állampolgári jogok, a tőke és kapitalizmus teljes birodalmában? —, mert ezt írta a Hajdúföld.

Azután a cikkíró, mintán kutya-szorítóba jutott, Konez János jegyzőgyűlési elnökhöz folyamodik, aki szerint a falvakat vagy kétezer föld alatt bujkáló agitátor járja. Ezt az utóbbit hajlandók vagyunk elismerni, de még hol van akkor a hiányzó 598.000 ember? Ugyanis a magyar munkásokat mi úgy ismerjük, mint a nemzethez hű társadalmi osztályt. Így tehát a válszt nem vehetjük tudomásul és fenntartjuk a »Debreczen«-ben írt álláspontunkat.

Dr Szabó Sándor előadása a Szülők Iskolájában. A Szülők Iskolája ezévi előadásorozatának első előadását ma, azaz január hó 12. napján, este hat órakor az Ipartestület dísztermében tartja, amely alkalommal dr Szabó Sándor városunk neves és közzelveti orvosa: „Az alkoholista apa“ címen tartja igen értékes előadását. Az előadás alkalmával a Dohánygyári Balosgyógyintézet ének-karja működik közre. Beléptdíj nincs. Az érdeklődő szülők és nevelők figyelmét ezúton is felhívja a törvényhatósági Iskolánkülvül Népművelési Bizottsága.

Az Országos Ügyvédszövetség febrecei osztálya, január hó 12. napján, kedden delután hat órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartja karácsonyi szünet után első összejövetelét, melyre a karótszakat ezúton hívja meg az elnökség.

Felkérem a Debreceni Városi Dalgylet összes működő tagjait, hogy Csapó László városi főpénztárnok, városi dalgylet, alelnökének temetésén folyó hó 12. napján, azaz ma delután három óra előtt a Köztemető díszvaratalozó termében, fellélen megjelenjen sziveskedjenek. Főtűtkár.

A Monti-Kör ma este 9 órakor az Angol Királynő zöld termében összejövetelt tart, melyre a kör tagjai ezúton hívja meg az Elnökség.

A Szociális Misszió Társulat vezetősége felkéri úgy a választmányi mint a rendes tagokat, a tisztikart, s szakosztályvezetőket, továbbá a Szent Margit Leányklub, Nyilastelepi Asszonykör, Szent Katalin Leánykör tisztikarát és összes tagjait, hogy ma, azaz 12-én, delután négy órakor a piarista rendház tanácstermében az összehívott évi közgyűlésre okvetlen teljes számban megjelenjen sziveskedjenek és igen pontosan.

Legújabb vonalú estei: 12. Trizurák, hajfestés minden áronyalatban Ince-tóval-nennével. Olajdauzer, olajpakolás a legmodernebb eljárással. Kényelmes, figyelmes kiszolgálás KOMAROMINÉ, Bika bérház, Telefon: 19-56.

Halálra ítélték az ócskavaskereskedő gyilkosát

Budapest, január 11. November közepén a Kresz Géza ucca és a Csanády ucca sarkán levő ócskavastelepen szétromcsolt koponyával, haldokolva találták Streisinger Ernőt, a telep tulajdonosát aki a kórházban meghalt. Néhány nap mulva elfogták a gyilkost Varga Pál 25 éves cigánylegényt. Letartóztatták vadházastársával Balog Katalinnal együtt.

Tegnap tárgyalta a bűnügyet a budapesti törvényszék. A gyilkos cigány beismerő vallomást tett. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék bűnösnek mondta ki Varga Pált gyilkosság bűntettében, de bűnösnek mondta ki Balog Katalint is orgazdaság vétségében. Ezért a törvényszék

Varga Pál összbüntetésül halálra ítélt.

A halálos ítélet hallatára a teremben hangos moraj futott végig. Varga Pál elsápadt, megremegett, kezei ökölbe szorultak, hátrahatórtódott, Balog Katalin pedig hangos zokogásban tört ki.

A törvényszék Balog Katalint három hónapi fogházra ítélt.

Tényként állapította meg a törvényszék az előre megfontolt szándékot. Varga olyan kegyetlenséggel verte agyon a szerencsétlen embert, amit ritkán látni. Enyhítő körülményt a bíróság nem taált.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, Varga és védője fellebbezett. Balog Katalin és védője megnyugodott.

x Vattay Margit tánciskolájában január 16-án, kezdő diák táncanfolyam nyílik. Kossuth u. 11.

— Rádium-állomást állítanak fel: Szegeden, Debreczenben és Pécsen. A múlt évben nyílt meg Budapesten a Bakáts-téren az Eötvös Loránd Rádium-intézet, amelynek dr Manning Vilmos egyetemi tanár, az európai hírvű professzor a vezetője. Nemrég megindultak a tárgyalások abban az irányban, hogy tekintettel a vidéki betegek fellüvő emelkedésére, mód volna-e arra, hogy egyes vidéki városokban is állítsanak fel rádium-állomásokat. A vidéknek rádiummal való ellátására — értesülésünk szerint — rövid időn belül sor kerül, az erre vonatkozó tárgyalások már folyamatban vannak és azok igen biztatóak. Erről különben Manning Vilmos egyetemi professzor a következőket mondta: — Nagyon is meg van a reménység arra hogy a vidéken is lesz mód olyan mennyiségű rádium beszerzésére, — mely a vidéki betegek kezelését biztosítja majd. Nagy valószínűséggel a három vidéki egyetem még pedig a szegedi, debreceni s a pécsi egyetemek lesznek hivatva rádium-állomások felállítására.

x Mindenült megkövetelik a gyorsírástudását. A Naményi Gyorsíró és Gépiróiskolában tartják az államtanvizsgákat, (Batthyány ucca 11. sz.)

— Rendőri hírek. Simon István HÉV főraktárnok, Gohér ucca 12. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban a tyúkjól deszkafalat lefeszítve, hús tyúkot és négy kacsat ellopott. Dr Varga Imre ügyvéd, Csapó ucca 40 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen besurranó tolvaj ellen, aki a lakásáról két székelt ellopott. — Gavallér Gáborné, Varga ucca 29. szám alatti lakos verandájának ablakát beltről ismeretlen tettes lelopott az asztalról egy tarka terítő. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozza a tettest.

— Csodafogoseppel szélhámoskodó társaságot nyomoz a rendőrség. A főorvosi hivatal megkeresésére a debreceni rendőrség nyomozást indított ismeretlen szélhámosok ellen, akik „Kolumbia csodaceppek“ elnevezés alatt szesz és víz keveréket árúsítanak a külsőségeken és a falvakban s beugratják az embereket a csodacepp vásárlába, mely fogfájást gyógyít szerintük, de minden betegségre jó amellet. A rendőrség nyomában van a szélhámos ügynököknek.

— Magasfeszültségű árammal követték el merényletet egy kabai gazdálkodó ellen. Jelentették a debreceni ügyészségnek, hogy Kaba községben merényletet követték el Papp Károly gazdálkodó ellen. Egészen amerikai stílusú módon követték el ismeretlen tettesek a merényletet, mely majdnem halálát okozta a gazdálkodónak. Este későn az uccai magasfeszültségű áramot bevezették a gazdálkodó ajtajának kilincsébe és a vezetékét gondosan leföldelték a ház előtt, nehogy észrevegyék. A korán ébredő gazda, ahogy megfogta a kilincset, hogy kilépjen az ajtón, elájult, mert olyan erős ütést kapott az áramtól. Orvosi segítséggel térítették magához. A szakértők szerint halálos is lehetett volna a merénylet, ha gondosabban járnak el a tettesek a vezeték szerelésénél. Papp Károly jelentése alapján szándékos emberölés kísérlete miatt megindult az eljárás ismeretlen tettesek ellen. A csendőrök szerint Papp Károly haragosinak táborából kerültek ki a merénylők.

— Cigánytelepet létesítenek Hajdúhadházon. Hajdúvármegye törvényhatósági kisgyűlése tegnap ülést tartott, amelyen tudomásul vették Hajdúhadháznak azt a határozatát, hogy 2600 pengő költséggel a bősörményi telep mintájára cigánytelepet létesítenek.

— Kezdődő ütőerelmeszesedésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti s a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezető személyiségei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan sokra mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhén módon szabályozza a szervezetre igen fontos gyomor és bélműködést.

— Bérmozgalom a Vidonj szalámigyárban. Vasárnap a Vidonj szalámigyár munkásai értekezletet tartottak, amelyen foglalkoztak a szombaton lefolytatott béregyeztető bizottság tanácskozásain elhangzottakkal. Közüldomású, hogy a munkásság 15—20 százalékos bérjavítást kért a mindegyre fokozódó drágaság miatt. A választat vezetősége a munkásság kérelmét nem teljesítette, mire a munkások hétfőn reggel az egész vonalon munka beszüntetéssel felelt. Így tehát Debreczen egyik legelőnyösebb üzemében egyelőre megszakadt a termelés. A felmerült bérkülönbség elintézésére remélhetően a közeljövőben a szemben álló felek kivetető utat fognak majd keresni.

— Ma kezdődik az egyéni brídverseny. Az egyéni brídverseny ma, kedden este 8 és fél órakor kezdődik az Ujságíró Clubban. Akik részt óhajtának ebben az érdekes versenyben venni és ezidőig még nem jelentkeztek a verseny kezdete előtt jelentkezhetnek a verseny színhelyén. Kérjük a résztvevőket, hogy lehetőleg pontos időben jelenjenek meg.

— Vértürdő egy pécsi étközben. Pécsről jelentik: Neumann Ferenc voltmullú lakatossegéd, aki egy Remete-téri étköz tulajdonosnőjét megszarolta és emiatt kiiltotta helyiségeiből, hétfőn délelőtt megjelent az étközben és revolverlövészekkel megsebezte a tulajdonosnőt és leányát, aztán önmagát lölte agyon.

— Betegség elől a halálba. Sz. Nagy Mártonné komádi lakos a lakásán felakasztotta magát és mire észre vették meghalt. A csendőri nyomozás szerint azért lett öngyilkos, mert súlyos beteg volt és nem bírta a szenvedéseket.

— Lezuhant a padlásról és meghalt. A debreceni klinikára be szállították Hajdúhadházi Kiss Sándor 32 éves földművest, aki a padlásról lezuhant és a fején sérüléseket szenvedett. A klinikán meghalt Kiss Sándor és az ügyész indítványára boncolását rendelték el, mert a fején levő sérülések nem voltak olyan súlyosak, hogy azok következtében lelte volna halálát. Szükséges volt, hogy megállapítsák a halál okát. A boncolásnál az után kiderült, hogy Kiss Sándornak agyhártyagyulladás volt mely a zuhanás okozta sérülés következtében olyan súlyossá lett hogy halálát okozta.

— Háború? ... Igen, háború, azonban egyetlen csepp vér nélkül... A: előkészületek még az ősz elején kezdődtek: mindkét fél elátta magát hadianyaggal az egyik pénzzel, a másikat áruval. A harc megindult s mostanait tartott. E pillanatban békés fegyverszünet van: mindkét fél számbavesz az eredményeket és új erői gyűjt; tavasszal újabb meginduló esetepáté. A vevő és kereskedő harcában az utóbbi az erősebb fegyver. Az ő zász 15jén áll a mindenható szó: a reklám. A céltudatos reklám eredményeit ismerteti Balogh Sándor különö szaklapja a „Reklámélet“, melynek legújabb száma értékes cikkeket, tartalmas kirovatokkal most jelent meg. Előfizetési ára egy évre 12 pengő. Köldőhivatal: Budapest, V. Lipót körú 9. szám. Komoly érdeklődőknek szívesen küld mulatványszámot.


NYOMDÁSZ

BÁL

január hó 24-én

a Munkás Otthonban

Belépőjegy ára 80 fillér



— **Ma van a 39-esek bajtársi összejövetele.** A volt 39-esek bajtársi köre ma, kedden este nyolcórától kezdettel tartja bajtársi összejövetelét az Angol Királynő különtermében. Az összejövetelen naplófeljegyzései alapján dr. Tamássy Géza tb. tisztifőorvos tart felolvasást, ezúttal nem az ezred történetével összefüggő eseményről, hanem az 1916. évi volhyniai Brusztow-féle orosz offenzíváról, vagy ismertebb nevén a háres lucki áttörésről. Az összejövetelen nemcsak a harmincöt éveseket, de a Volhyniában járt más ezredbeli érdeklődőket szívesen látnak.

— **Nagyarányó valutacsempészést lepleztek le az osztrák—cseh határon.** A cseh hatóságok hosszabb nyomozás után hatalmas valutacsempésztársaságot fedeztek fel. A társaság több mint négy millió csehkoronát csempészett át a cseh—osztrák határon. A valutacsempészek központja Bécs volt ahol a csempészet lebonyolítására külön kereskedelmi bankot alapítottak 1932 évben. A csempésztársaságnak felfedő hat gépkocsija állott rendelkezésre. A valutacsempészetet hamis útlevelekkel bonyolították le. A társaság kokaincsempészéssel is foglalkozott.

— **A sikkasztó postafőtiszt ügyét január 18-án tárgyalja a debreceni tábla.** Ismeretes a közönség előtt az a bűnügy, melynek vádlottja Lőrinczy Dezső volt debreceni postafőtiszt és akit sikkasztásai miatt elítéltek két és fél évi börtönre. Vele együtt került a vádlottak padjára Braun László Csapó uccai ószeres is, akit 8 hónapra ítélték el. A törvényszék ítélete fellebbezés folytán a tábla elé került. A főtárgyalást a táblán már kitűzték és január 18-án tartják meg.

— **Gyomorsavtúltengés, gyomor-fekély ellen csak „Hajduint” használnak,** hatásos, biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Szánkay gyógyszerár, Debrecen.

— **A Magyar Újságírók Egyesülete** debreceni osztagjának és a Debreceni Újságírók Clubjának díszelnöke, illetve megalapítója vitéz dr. Kolosváry Borcsa Mihály miniszteri osztálytanácsos olajképet 1937 január hó 19. napján este 8 óráj kezdettel leplezik le a klub helyiségében, (Piac ucca 26. számú, első emelet), társasvacsora keretében. A rendezőség kéri, hogy akik a társasvacsorán részt akarnak venni, cbbeli szándékukat írásban, vagy telefonon (30—30) az Újságíró Clubba jelentésk be.

— **Vadászaton megölt szíve egy előkelő budapesti ügyvédet.** Vasárnap délelben a Soroksár melletti vadászterületen példanélküli szerencsétlenség történt: Széplaki Frankl Imre, előkelő budapesti ügyvéd szívizéhség következtében hirtelen meghalt. Előkelő társaság vadászott Soroksár mellett. Negyedgyakor Kéry János táblabíró észrevette, hogy a közelében levő Frankl Imre tántorogni kezd, odamegy az egyik hajtóhoz s megkapaszkodik benne. Megkérdezte mi baja. — Frankl azt felelte megsérült, de már nincs semmi baja. Néhány pillanat múlva az ügyvéd felkiáltott: Minden feketedik előttem, jaj de rosszul vagyok! A következő pillanathan elterült a földön. Kéry és vadásztársai odaszaladtak az eszméletlenül fekvő ügyvédhez, autóbá emelték és Taksonyba vitték. A községi orvos megállapította hogy az 57 éves Frankl Imrét szívizéhség ölte meg.

— **A debreceni gazdálkodó ifjúság,** folyó hó 23. napján, táncszal egynekötölt zárkórú családiarsanszi butyus mulatságot rendez a Korona vendéglő dísztermében. Kezdeté este 8 órakor. Zenét Zambó Lajos és Kálló Pista zenekara szolgáltatja. Belépőjegy személyenként 1 pengő.



A Székely Társaság közgyűlésének közönsége az Arany Bikában.



Az olasz-magyar barátságot illusztráló jelenet a Jótékony Nőegylet estélyén az Arany Bika dísztermében.

Házi őrizetbe vettek kilenc evangélikus lelkészt

Berlin, jan. 11. Lübeckben helyi egyházi viszály tört ki, amely eddig arra vezetett, hogy Balzer lübecki érsek 9 evangélikus lelkészt felfüggesztett. Minthogy a megrendszabályozott lelkészek vonatkozta lemondani lelképásztori tevékenységük további gyakorlásáról, házi őrizetbe vették őket s megtiltották nekik, hogy az egyházi tevékenységben bármilyen módon is résztvegyenek. A birodalmi egyházi bizottság jogtalannak minősítette a 9 lelkész megrendszabályozását, akik valamennyien hivalló egyházi irányzathoz tartoznak. A lübecki érseket felszólította a bizottság, hogy vonja vissza intézkedéseit.

Összeroncsolt fejű férfi a püspökladányi határban

Gyilkosság történt, hogy elrabolhassanak egy kerékpárt.

A püspökladányi határban a csendőrszolgák egy borzalmasan összeroncsolt fejű férfit találtak az uton. Ki akarták kérdezni, de a férfi eszméletlen volt és nem sikerült magához téríteni. Ertesítették a mentőket, akik beszállították a debreceni klinikára, ahol ápolás vételek, de a gondos orvosi kezelés sem segített rajta, mert meghalt anélkül, hogy kihallgatni tudták volna.

A nyomozás eddigi adatai szerint megállapítani csak azt tudták, hogy az összeroncsolt fejű férfit Svetluk Mihálynak hívják, 49 éves orosz hadifogoly, aki itt telepedett le magyar földön és cipésmester

volt. Az a feltevés, hogy Svetluk kerékpárján indult valahova és az uton leütötték a gépről és elrabolták tőle.

Az a feltevés, amely szerint a kerékpárjáról maga zuhant volna le és akkor szenvedte volna sérülését, nem állhat meg mert az orvosok szerint a fején levő sérülések olyan súlyosak, hogy azokat nem szenvedhette csak attól, hogy lezuhant a kerékpárról. A rablógyilkosság mellett bizonyít az is, hogy a cipésmester kerékpárját nem találták meg.

A holttest boncolását elrendelték és folytatják tovább a nyomozást az ügyben.

— **Helyreigazítás.** Legutóbbi tájékoztató tüzelünkbe dr. Lengyel István úr neve sajnálatos tévedésből került. Takarékossági K. R. T.

— **Tűz a város máti birtokán.** Tegnap este a késő órákban telefonon értesítették a debreceni tűzoltóságot Mátáról, hogy ott a város birtokán tűz ütött ki. A hír vétele után egy szerelvény kivonult a tűzhöz. A tűzoltóság csak a hajnali órákban érkezik vissza. Mint értesülünk több szalmakazal

gyulladt ki. A nagy szélben a tűz továbbterjedését akadályozta meg a debreceni tűzoltóság és többórát nehéz munka után lokalizálták a tüzet. Az anyagi kár és a tűz oka még ismeretlen.

— **GÖNCZI GÁBOR** kályhászmester, üzemet Moulé ezredes ucca 3. sz. alá helyezte. (Városi szomszagsárral szemben.) Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon 25—68. szám.

JAVULT A VARMEGYE EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTA

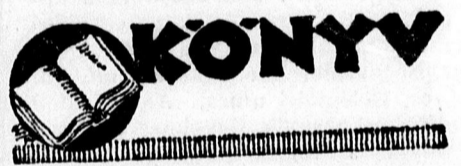
Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta meg rendszeres havi ülését, amelyen dr. Gábor István tiszti főorvos beszámolt a múlt havi közegészségügyi viszonyokról.

A fertőző betegségek közül a tifusz mindössze nyolc esetben lépett fel. A diftéria és vörheny is lényegesen kisebb számban jelentkezett, mint az előző hónapban. Vörhenyben megbetegedett 21 ember, meghalt kettő, kanyaróban 24, meghalt egy. Szövődményes influenza három esetben fordult, de egységesen volt halálos kimenetelű. Tifusz ellen 760 egyént oltottak be a múlt hónapban.

— **Menyasszonyához utazott agyon-gázolta a gyorsvonat,** Novák Ferenc a pápai Leipnik-gyár fiatal tisztviselője, Páparól Magyaróvárra akart utazni a menyasszonyához. A magyaróvári állomás előtt holtan találták a pályatesten. A vizsgálat megállapította, hogy a vonaton elaludt, a kálauz felébresztette, figyelmeztetvén, hogy le kell majd szállania. Novák megrettenve és még álmosan leugrott a mozdó vonatról. A szomszédos sínpáron éppen akkor rohogott el a bécsi gyors, amely halálragázta. Igen nagy részvét mellett temették el Pápan.

— **Grünfeld S. angol és francia női divatterme** Piac 58. sz., I. em. Linoleum udvar.

— **Cserépkályhák, kitűnő és olcsó** Hardtmuth és más rendszerű kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban. — Krisch kályhászmester, Nagyállomástól beuyiló Ispótyál tér 1. sz.



Dekobra: „Vágyak bőrőne”

Fordította: Ungváry Emil.

A modern francia irodalom egyik legkedveltebb elbeszélője, a szerelmi szenvedélyek színesstollú regényírója e művében olvasói elé varázsolja India titokzatos világát, a benszülött fajok alattomos harcát és lángoló gyűlöletét a fehér faj ellen. Elénk tárul a maharadszák háremének forró levegőjű világa, melyben az európai anyától származó hindu herceglány élete tőrbe eslen pokol, fojtott levegőjű börtön. Vágyik a szabadság és a nyugati kultúra után. Sok szenvedés után teljesedik az álma: a hindu herceglány és az angol kapitány szerelme legyőz minden ellenvetést, az udvari intrikákat, a faji gyűlölet. A szerelme megváltja a szenvedéseitől. Fiatal férjével együtt vágyainak igéretföldjére: Angliába. Az egzotikus környezet színpompás leírása, a titokzatos háremélet ismeretése, az előkelő európaiak életmódjának megajzólása a tropikus világ részben, különös értéket kölcsönöz ennek a mindvégig érdekesítő társregénynek.

NYOMTATVANYAIT
a lapunkat elcsúszló a nyomdában
TISZTANTULI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ RT. NÉL.
rendelje!

SPORT

SPORT

PROHIRDETESEK

Születések: Szoboszlai János MAV lakatos, leány Irma. Korpónai Zsigmond fodrász, fiú János Darai Gyula npsz., fiú Jenő, Nagy Sándor kocsis, leány Erzsébet, Bihari Ferenc fm., fiú János, Lukács Elek lakatos, fiú Sándor.

Eljegyzések: Szatmári Imre válalatati fűtő—Kiss Erzsébet, Márta Mihály fm.—Kozma Erzsébet, Barona József MAV npsz.—Nyuzó Eszter, Dézsi Elek gazdalkodó—Bak Erzsébet, Baji Sándor szabósegéd—Katoná Julia, Burai Sándor gazdalkodó—Molnár Julia.

Halálozások: Boldizsár Márton ref. 56 éves, Vulkán-telep 4. Róth Bernátné izr. 77 éves, Barna u. 15. Dr. Schlesinger Sámuel izr. 52 éves, József kir. herceg u. 31. Hadházi József ref. 71 éves, Vass Pál u. 25. Rezes Pál ref. 5 hónapos, Nap u. 35. Csapó László ref. 56 éves, Nap u. 15. Udvardy György róm. kat. 43 éves, Hatvan u. 1. Madar Józsefné ref. 22 éves, Sárrétudvari. Szvejkuk Mihály gör. kel. 49 éves, Püspökkladány.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. sz., I. em. Linoleum udvar.

GYÁSZPROVAT

Udvardy György őrnagy, a 6-ik gépkocsiosztály parancsnoka súlyos szenvedés után elhunyt. Megboldogult halálát nemcsak nagyszámú családja és rokonsága, hanem Debrecen város egész uritársadalma gyászolja. Nagytudásu, műszaki katonatiszt húnymat elvele, kinek neve az egész országban ismert volt. Temetése katonai pompával kedden délután 2 órakor lesz a Köztérköz elsőosztályu ravatalozóteremből.

7 kötet

Bugyi Sándor kalandjai

2*10 P

az alábbi szelvény ellenében a Debreczen olvasóinak,

ÉS PEDIG:

- Bikekötés, vagyis Ereszd a hajam! — 170 oldal
- Bugyi becsületet bölcselkedése! — 160 oldal
- Bugyi Sándor kőborgása — 160 oldal
- A lú meg én — 152 oldal
- Bugyi Sándor a koplalóban — 160 oldal
- Bugyi Sándor debreceni talygás mint békeapostol — 180 oldal
- Tapasztalatok a lú viglél, meg gyalogszerrel 143 oldal

Szelvény 7 kötet Bugyi Sándor kalandjai című könyv kedvezményes kiszolgálására a Debreczen kiadóhivatalához.

AZ UTOLSÓ TURAMÉRKÖZÉSEK.

A külföldről járó magyar csapatok sorra érkeznek haza. Az Ujpest és Hungária is lthon van már a Boeckai után. A Budai 11. most játszotta utolsó mérkőzését Nancy-ban és 1:0 arányban nyert. A Ferencváros elhagyta már Portugáliát és három mérkőzést játszik még Franciaországban s január hó 28. napján érkezik csak haza.

JÓ EREDMÉNYT ÉRT EL A MAGYAR CSAPAT A VILÁGBAJNOK KANADA ELLEN.

A jégisport nagy eseménye volt vasárnap a Magyarország—Kanada jégkorong mérkőzés, amit Kanada csak 1:0 arányban nyert meg, nagy küzdelem után. A várta nagy kanadai győzelmet meghaladta a jó magyar korongcsapat, sőt döntetlen is kieszenhatolt volna.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza és a rozs 40—50 fillérrel drágult.

A készáru piacon a hangulat nagyon szilárd. Búzából 2350 mázsa cserélt gazdát 45—50 filléres áremelkedés mellett, rozsnál 40 filléres az áremelkedés. Söráránál 25, zabnál 30 fillér az áremelkedés. Tengerinél 50—60 fillér a javulás.

Búza tiszavidéki 77 kg 21.10—21.40 78 kg 21.30—21.55, 79 kg 21.25—21.75 80 kg 21.65—21.90. — Felsőliszai 77 kg 21.05—21.20, 78 kg 21.25—21.40, 79 kg 21.45—21.60 80 kg 21.60—21.80 Duna—tiszavidéki, fejérmegyei s dunántúli 77 kg 20.90—21.10, 78 kg 21.10—21.30, 79 kg 21.30—21.50, 80 kg 21.50 21.60, rozs pestvidéki 17.85—18.00, s más származású 18.00—18.20, takarmány árpa elsőrendű 14.80—15.00, középminőségű 14.50—14.80, sörárpa kiváló 20.50—21.75, prima 17.75—19.25, sörárpa 16.00—17.00, zab elsőrendű 18.40—18.50, középminőségű 18.30—18.40 tengeri tiszántúli új 12.40—12.60, egyéb állomásbeli 12.30—30. korpa 11.00—11.20, nyolcas liszt 14.00—14.25 mázsanként.

SERTÉSVASÁR

A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak 431 darab kövér sertést, melyből elkelt 391 darab. Sovány sertést felhajtottak 411 darabot, elkelt 91 darab. Árak élőszületkilogrammonként értendők: hízlalóbeli nehéz 110—113 f, hízlalóbeli középnehéz 104—110 f, szedett nehéz sertés 96—104 f, szedett középnehéz 88—93 f, könnyű sertés 82—88 f, hússertés 85—95 f, sovány koca 90—95 f, süldő 90—115 f, választott malac páronként 24—34 P. Irányzat élénk.

Olcsón, szépen
FESTES
TISZTIT
WEISZ
Arany J. u. 20.
Férfi öltöny vegy-tisztítás és vasalás 3P-től

Levelezés

Ha eladó

könyve van, forduljon bizalommal Springer József könyv, papír, s fotócikek szaküzletéhez, hol jó pénzt értekesítheti.

Tiszta gyapjú női

Divat sál

98 fillér

HAVAS

Hársnyaház

Bádogos-u. 1.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó
Gálócsy, Varga ucca 25 rendőrségi és évtizedes magánnyomozóval megfigyel, informál és nyomoz bárhol. 966 1. 16

Magánnyomozó
Szabó István nyug. deaktív irodája, Werbőczy ucca 14. szám. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, vidéken is. 816 1. 31.

Alkalmazást nyer férfi

Fodrásztanulónak
jó családból való ügyes fűt felvesz, Baksa fodrász, Bethlen ucca 29.

Kocsis
és bejárónő, kosztal felvétetik, Diószegi út 184. sz. 1350

Jó munkás
csizmadiaság, box-aljára azonnalra felvétetik, Wesselóny ucca 107. szám. 1312

Ingatlanügynököt
járatással, magas jutalékokra keres ingatlant-iroda. Cim a kiadóban. 1340

Alkalmazást nyer nő

Fiatal
bejárónő azonnal felvétetik, Honvéd ucca 2. étkezde. 1331

Szobaleány
gyakorlott, parkettás lakáshoz felvétetik, Péterfia ucca 29., az udvarban első lépcső. 1328

Február
elsejére jól főző mindenest, hosszú bizonyítvánnyal felveszek Jelenkezzen csütörtökön, szombaton délután, Mikes Kelemen ucca 31. szám. 1322

Bentlakó
mindenes szobaleány, hosszabb bizonyítvánnyal felvétetik, 15-ére, Hatvan ucca 16. 1344

Bejárónőket

felveszünk azonnalra vagy 15-ére. Jelentkezés: Batthyány ucca 17. szám, a portáznál. 1343

Szönyegszövő
lányok felvétetek, Csillag ucca 12. 2. ajtó. 1337

Munkásleányok
állandó munkára azonnal felvétetek, Hámok ucca 92. 1336

Bejárónő
fél és egész napra felvétetik Kálvin tér 5., főlépcső, balra. 1314

Szerényigényű
kisleányt, bejárónőnek keresek, Eötvös ucca 51. szám. 1311

Szakácsnő
jól főző, felvétetik, Péterfia ucca 29., udvarban, első lépcső. 1327

Vidéki
háztartáshoz keresek szobaleány mellé perfect szakácsnét, aki a baromfi kezeléshez is ért. Fizetésigényről értesítést kér: Gebhardt Lajosné Ujfehértó. — Micskepuszta. 1334

Fűszerüzletbe
gyakorlott leány felvétetik, Fűvészkeret ucca 14. szám. 1351

Gyakorlott
fűzővarrónő azonnal felvétetik, Cim a kiadóban. 1353

Ügyes kifutó,
vagy bejáró leányka felvétetik, Kálvin tér 5 varroda. 1354

Alkalmazást keres nő

Bejáró
takarítónőnek, vagy főzőmindenesnek ajánlkozom, „Kis családnak” jelligére a kiadóba. 1309

Ajánlat

Legszébb férfi SZÖVETEK
3 méteres maradekokban is ellismecten legalsóbbban **GABANYI NÁL PIAC-U. I.**

Estélyekre
hódító illaú világmarkás illatszerek és arcszépítő, csodaszép és olcsó alkalmi ajánlások, Földesné, Bika-palota, (Vigmozinál). 748 1. 29

Takaréktűzhelyek
készen kaphatók. Megrendelésre legdiszesebbig olcsón készítek. — Kandia ucca 15. 1343

Sajáttörésl hófehér Dióbél 1 kiló 2-40

a Déligyümölcsesarnokban, Piac ucca 7 szám.

Hőcsepő,
árcsepő tökéletesen javít Orbán, Piac ucca 7. 1042 1 15

Tégla,
jó minőségben, olcsó árban kapható Sebesyén Lajos téglagyárban. — Iroda: Fürdő ucca 2 sz. telefon: 20—10. 1572 vv.

Varrógép kölcsönzés
varrógépeket, kerékpárokat veszek, cserélek, eladok, varrógép részek kaphatók: — Javítások Jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. 532 1, 17

Világszabadalom
Likalit faszénkockával zártablakok mellett vasalhat. Kapható Grünfeldnél — Hatvan 21., Kaufmannál, Csapó 29., — fűszer, festékeküzletekben. 576 1, 25

Éltörőtt
díszlámpák, nappel, s ráfák javítása, reatlalás szakszerien olcsón, Bárány rádióházban, Szent Anna ucca 1 szám. 1005 1. 18.

Kereslet

Irógépet
hordozható, — készpénzért veszek, Hadházi ucca 10, Schadek. Telefon: 26—05. 1330

Bélyeggyűjteményeket
Rákóczi, Budavári sdb., használt bélyegelt vásárolj Bleuer bank, Piac ucca 87., udvarban. 1326

Sertévalyut,
hosszút, erőset megvételre keresek. Nyil u. 62. szám. 1332

Teljes ellátás

Hungária panzió,
Ferenc József út 59. sz. II. emelet, Szobák eliatással és anélkül is kaphatók. Telefon: 23 89. 1000 2. 2.

Elelmiszer ital

BOR
szentannapuztai, termelői borpincéből, kitűnő, zamatos, 48 fillértől. Szent Anna ucca 36. 1885 1. 11

Tejet,
15—20 litert naponta veszek, Klór, Gázyár ucca 4. szám. 1310

Mélsz tév 7.
szám alatt, szentannapuztai, külön zamatos fajboralm literenként 44 fillértől kaphatók. 486 1. 23.

Ismét érkezett

egy tétel bársonyflanell métere 98 fillér. flami-sol marokken 2 48 fill. Táncruha anyagok is nagy választékban

Fischer Bolt

az olcsóságok csodalorrása
Teleki 73.

Teavaj

paszlörzött tejből készült, aradalmi 10 dkg csomagolásban, mindig friss, a kiadóhivatal pénz árában ismét kapható. 1154

Pérez

Kényszerkülesínt készvényeket legjobban vásárol. Kölesínt földre, házra folyósi lat, a Bener. Laure bankháza. Piac. ucca 87., udvarban. 1321

Társ

Intelligens vásárlók keresek 35-40 év között, üzletvezetéshez, 2000 pengővel, - lenyúlással kérem a levelet. Válaszom befeljezésekor. (házaság nincs kizárva) jelégére a kiadó továbbí. 1319

Oktatás

Perfekt német úrleány, német nyelvet ad s gyermekek tanítását vállalja Kiszó ucca 11. szám. 521

Hangszer

Rövid zongorát, jókarban levőt keresek megvételre. m a kiadóban. 1208

Használt

zongora egyesületnek s tánciskolának rendkívül alkalmas, külön állapotban eladó. Szendrő, Batthyány u. 22. szám. 1296

Jókarban

tevé pedálos cimbalom eladó. Kossuth ucca 67. elő lakás. 1339

„EHRBAHR”

féle használt zongora 2 méter hosszú eladó. Batthyány ucca 24. 1333

Bútor

Menyasszonyok

figyelmebe. Teljes lakásberendezés, nagy kombinált szoba, kétszemélyes, rekamierral s gyönyörű konyha, előszoba, 22 darab, elsőrangú kivitelben 495 P. Bútorterakat. Deák Ferenc ucca 3. szám. 357 1. 20

Modern ebédlő

teleháló, konyhaberendezés, kombinált szekrény, hármasszekrény eladó. Hatvan ucca 18. 454 1. 9.

Kombinált

szobák, hálószobák, rekamiék, amerikai íróasztalok írószekrények konyhabútorok, hármasszekrények, varrógépek írógépek, bőrgarnitúrák Wertheimszekrények, szelönök, székek asztalok, eladók, Bútormagazin, Széchenyi ucca 6 szám. 435 1. 15

Hálószoba,

ebédlőbútor szelön, garnitúrák — konyhaszekrények, íróasztalok s pánélkassza, varrógép kabátok, öltönyök, cimbalom, szekrények, tükörök eladók. Csapó ucca 16. szám, az udvarban. Barna. 1103 2. 11

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,

altisztek, katonai hivatalok, „Unio” tagok elsőrendű tüzfűt, szelön, koksztól, brikettel, teli beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénzárón kapnak, 100 kilóit már házhoz szállítva. „Margit” tüzfűt és szelön kereskedelmi vállalatnál, a Margitfürdő mellett. Telefon: 10-24. 453 12. 15

Prima

borsodj szén 2.40 pengő, száraz tűzifa vágva 3.80 pengő, házhoz szállítva, Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82. 577 1. 31

Atadó üzlet vendéglő

Eladó

egy jömenetelű s biztos bevökörrel rendelkező fűszerüzlet, forgalmas helyen, más elfoglaltság miatt. Cim a kiadóban. 1347

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás

lakás azonnalra is átadható. Werbőczy ucca 4. III. 7. Iparkamara. 1335

Kétszobás

moderna lakás, közponi fűtéssel, május 1-ére kiadó, az Arany Bika bérházban. Felvilágosítás az irodában. 1355

Kiadó lakás háromszobás

Hadházi ucca 26-a

szám alatti villalaks. „Irenke-lak” három szoba, konyha melék-helyiségekkel, kerttel kiadó azonnalra is. 1164

Lakást keres

Háromszobás

esetleg egyedülálló lakást, komfortos keresek február 1-ére. Ajánlatot „70-80 P” jelégére a kiadóba kérek. 942

Lakását májusra

legjobban, leggyorsabban a legkisebb költséggel úgy adhatja ki,

ha meghirdeti a

DEBRECZEN

apróhirdetési rovatában.

KÉTSZOBÁS

összkomfortos modern urilakást keresek elsejéi beköltözésre. Cim a kiadóban. 943

Keresek

két szoba, konyhás, s esetleg fürdőszobás lakást, klinikához közel, február elsejére. Címeket a kiadóhivatalba „Postás” jelégére kérek. 1 sv.

Teljes

ellátást keres esetleg lakótársnőnek menne idősebb úriasszony. „Nyugdíjas” jelégére a kiadóhivatalba. 1312

Magános

úriasszony, májusra kisebb kétszobás lakást keres, piac közelében. Cim a kiadóban. 1315

Butorozott szoba

Különbejárátú

uccai butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Előtvés ucca 48. 629

Keresztyén

esaladnál különbejárátú, férgetmes butorozott szoba kiadó. — József kir. herceg u. 46. 1005

Különbejárátú

butorozott szoba egy vagy több személynek kiadó. Nyíl ucca 62. 1333

Csinosan

butorozott szoba, fürdőszobával, esetleg ellátással kiadó. Arany János ucca 2. földszint 2. 1348

Légfűtéses

uccai, különbejárátú szép butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Svájci tejvő. 1352

Ingóság eladás

Könyvszekrények

íróasztalok, úri-zoba berendezések, különböző antik és moderna bútorok, előszoba iróta konyhaberendezések, szőnyegek, garnitúrák magános bútorok, beneserek rekamiék zenélő antikórák, szebbnél szebb dísz tárgyak, festmények stb. igen olcsón kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben Ha elköltözik, bútorait eladój akarja készpénzért, legmagasabb áron értékesíteni az Ingóságközvetítőben — 1218 sv.

Gázkályha

gázrezo és 50x70 már ványlap eladó, Hajnal ucca 19. szám. 1313

Kombinált

berendezés, 220 cm-es kombinált szekrény, 2 fotel, dobányzóasztal, kétszemélyes rekamiér P 270, gyönyörű sakkasztalok figurákkal, gyermekágyak stb. Bútor terakat. Deák Ferenc ucca 3. 357. 1. 20

Hármasszekrény,

konyhaszekrény, hálók ebédlőszekrények, felháló, próbatükör, szőnyegok, rubaszekrény csögarnitúra eladó. Si monfy ucca 7. bútorüzlet. 802 1. 17.

Eladó

nyereg, pricek, jó állapotban teljes felszereléssel 80 P. Megtekinthető Fábán szíjgyártónál, Széchenyi u. 1. 4198

Jókarban

levő lengyelkabát, készpénzre olesón és öt méter jó férfiszövet ról a zaloggy eladó Péceli ucca 4. szám. 1324

Szil-bunda,

női rubák, függönyök, stb. jutányosan eladók. Wessprémi ucca 3. 1318

Eladó

egy konyhaszekrény, s asztal, szék Domb ucca 20. sz. negyedik ajtó. 1181

Vegyes

Nyugalmazott

esendörök, Cserba-ügyben esütörtökön 15 óra kor, Kemény vendéglőjében jelentkezzenek. 1316

Ingatlanforgalmi irodák

Házak

földet, szőlőt, gyümölcsöt, ház helyet. Nagy Sándor ingatlanirodájában vásárolhat tegintőnyosásban, Csapó ucca 27. szám alatt. 1169 12. 31

Gazdasági termények

Nagyobb mennyiségű

széna és szalma eladó Batthyány ucca 18. 1289

Gazdasági eszközök

Olesón

eladók jó karban lévő traktorok, cséplők, lokomobílok, Medicógó s Vuleán egyemezes darálóok és mindentelék — mezőgazdasági eszközök Deák Ferenc u. 11. — Keresz épület. 1126

Eladó házhely

Olesó házhelyek

eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán Fely ágostást ad dr. esányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy u. 12. sz., I. emelet. 1231 sv

Eladó föld

Eladó f. I. I. I. I. I.

12 holdas, prima feketehomok, új tanya-épületekkel a városperes kövesút mellett, a város végéhez 2 kilométerre fekszik.

20 holdas, jó tanyával, Bellegelón, kőút mellett, bankteherrel átvethető.

Bankon 20 holdas, mind feketehomok jó tanyaépületekkel, és ugyanott 10 holdas tanya nélkül eladó.

Hőtorras mellett 10 holdas tanyánélküli jó bomokföld, holdanként 680 pengő teherrel átvethető.

4 és fél holdas tanya feketehomok föld, a Diószegi kőút mellett, vagyonmegosztás miatt olesón és sürgősen eladó.

Ugyanintén a Diószegi út mellett, Bellegelón 3 holdas prima kaszáló tanyával eladó.

Ugyanott 4 és fél holdas, új tanyával és 2 és fél holdas új tanyával és 10 holdas tanya a Hosszúpályai út mellett.

Ezenkívül több kisebb-nagyobb földet kaphatók, ház helyek a város minden részén, részletre vehetők.

Patay iroda Csa 119 49.

ELADÓ

Hajdusoboszlón a „Déli tilalmas” dűllőben 26 hold szántóföld, továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom” szőlőskertben 944 négyszögű szántóföld, gyümölcsfákkal s épületekkel. Ugyanek a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyszögű háztelek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos Hajdusoboszló, Rákóczi ucca 74. sz. alatt. 1209

Ondódon

9 és 4 és fél hold föld eladó. Balázs Piac ucca 89. szám. 1341

50 hold föld

városhoz közel eladó, s esetleg megosztva is, dr. Fazekas Sándor, Piac ucca 44. szám. 1319

Eladó állatok

Liba,

nagyobbajtu, hizlalva, vagy magvak eladó. — Kossuth ucca 54. 1127

Eladó

100-110 köbös 8 hónapos zsiralmac, Tócsa kert, Szondi ucca 5. sz. 1325

Egy

hízott sertés eladó. Vendég ucca 18. 1323

Felelősszeresztő:

PALFY JÓZSEF

Fiszántóli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k kg 1.20-1.30 | Kaesa k. kg 1.30-1.40
Liba s. drb 6.50-7.00 | Tyúk párja 4.50-5.30
Liba k. kg 1.30-1.45 | Jérec párja 3.40-4.30
Kappan és csirke | Csirke párja 1.50-3.50
kilója 1.10-1.15 | Tojás drb 0.06-0.07

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója 0.50-0.70 | Citrom drb 0.06-0.10
Dióbél kilója 2.20-2.50 | Narancs drb 0.08-0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNEK ÁRAI:

Verechagyma 0.07-0.8 | Kalarabé drb 0.01-0.03
Fokhagyma 0.70-0.90 | Petrezselyem sárgarépa esomója 0.03-0.05
Burgonya | Bab, sz. kg 0.21-0.28
rózsa kilója 0.08-0.10 | Borsó szemes 0.44-0.48
vegyes kilója 0.04-0.06 | Retekek drb 0.02-0.05
Fejeskáposzta 0.04-0.12 | Zöldhagyma 0.04-0.05
Kelkáposzta drb 0.02-0.05 | Gomba kg 0.70-0.90
Savanyúkáposzta | Zeller drb 0.01-0.03
kilója 0.16-0.18
Karfiol drb 0.10-0.30

KENYER ÁRAK:

Fehér kenyér kg 0.36 | Rozs kenyér kg 0.26
Félbarna kilója 0.32 | Péksütemény drb 0.05
Barna kenyér kg 0.28

PIACI LISZT ÁRAK.

Búzaliszt 00-és kg 0.34 | Búzadara kilója 0.41
Búzaliszt 0-és kg 0.34 | Rozsliszt kilója 0.24
Búzaliszt 2-és kg 0.32 | Korpa kilója 0.12 filler
Búzaliszt 4-és kg 0.30